ДОБРЫ ВЕЧАР

МІНСКАЯ ГАРАДСКАЯ ГАЗЕТА

1993 ВЕРАСЕНЬ 27 Панядзелак

№ 182 (617)

Цана 10 рублёў

■ НЕАФІЦЫЙНЫ АФІЦЫЁЗ

ШТО ПЕРАШКОДЗІЦЬ НАСТУПНЫМ РАЗАМ?

Уласн. інф. «ДВ».

Як вядома, у пятніцу ў Маскве кіраўнікі дзяржаў і ўрадаў краін СНД падпісалі пагадненне аб утварэнні эканамічнага саюза.

Цікава, што справа, якая выклікала шматмесячныя спрэчкі і дэбаты па ўсёй прасторы былога СССР, справа, на якой неаднойчы спрабавалі спекуляваць самыя розныя палітычныя сілы, гэтая справа пасля свайго ажыццяўлення і ўвасаблення не выклікала бурнай рэакцыі друку і палітыкаў.

У чым жа прычына такога спакою?

Як сведчыць аналіз, новы саюз — пакуль што не больш чым дэкларацыя, якая абвяшчае пэўныя прынцыпы эканамічнага супрацоўніцтва. Гэта пацвярджаецца і меркаваннямі Прэзідэнта Расіі Барыса Ельцына, які ў інтэрв'ю адразу пасля падпісання «гістарычнага акта» адзначыў, што перш чым саюз запрацуе, пройдзе нямала часу. У прыватнасці, дзеля яго ажыццяўлення неабходна яшчэ ўзгадніць і прыняць каля трыццаці пяці дакументаў.

Акрамя таго, многім экспертам заключэнне эканамічнага саюза падаецца бессэнсоўным. Асабліва ў сувязі з надзвычай недакладнай і няўдалай фармулёўкай яго наймення. Бо саюза як сукупнасці дзяржаў-удзельніц СНД ужо не атрымаецца ніколі, і гаварыць мае сэнс хіба пра нейкае прававое забеспячэнне эканамічных стасункаў у межах Садружнасці.

Пасля таго, як хасбулатаўска-бабурынская кампанія аказалася ў Расіі фактычна па-за законам, прыхільнікам «единой и неделимой» у незалежных краінах давялося рэзка перагледзець свае выказванні адносна і Віскулёў, і СССР, і інш. Нават наш беларускі ўрад здолеў у адну ноч усвядоміць сваю памылку, зноў горача палюбіць СНД і далучыцца да змагання за ўмацаванне суверэнітэту краіны.

Тым не менш адносін да эканамічнага саюза ніхто з урадоўцаў не змяніў, бо лозунг разарваных эканамічных сувязей застаецца галоўным і адзіным козырам у руках выканаўчай улады супраць абвінавачванняў у яе некампетэнтнасці і няздольнасці кіраваць гаспадаркай краіны.

І сапраўды, неабходнасці эканамічнага саюза магло б не стварыцца наогул, каб строга і паслядоўна выконваліся заключаныя міждзяржаўныя пагадненні, каб строга і паслядоўна эканомікі дзяржаў СНД скіроўвалі на шлях рэформаў, структурнай і тэхналагічнай перабудовы.

Тым не менш сёння саюз заключаны, і ў нас ёсць цудоўная магчымасць на працягу бліжэйшых месяцаў ацаніць яго эфектыўнасць. Вымушаны прызнацца, што яго доўгі і шчаслівы лёс нам здаецца вельмі праблематычным.

Справа ў тым, што кепскаму танцору, як кажуць у народзе, што-нішто перашкаджае. Нашаму ўраду дагэтуль перашкаджала быццам бы адсутнасць эканамічнага саюза. Застаецца пачакаць, што яму пачне перашкаджаць праз некалькі месяцаў.

ПРАБЛЕМЫ АДУКАЦЫІ — АГУЛЬНЫЯ

Ларыса КОКТЫШ, «ДВ».

У Мінску праходзіла канферэнцыя міністраў адукацыі краін СНД — Арменіі, Беларусі, Казахстана, Кіргізскай Рэспублікі, Малдовы, Расіі, Туркменістана, Узбекістана, Украіны. На ёй у якасці назіральнікаў прысутнічалі прадстаўнікі Азербайджана і ЮНЕСКА.

Гэта ўжо другая сустрэча. Удзельнікі абмеркавалі пытанні аб дзяржаўных стандартах адукацыі, аб адукацыі прадстаўнікоў нацыянальных меншасцей, аб стварэнні інфармацыйнага банка даных, а таксама аб стварэнні бюлетэня «Вестник образования».

На прэс-канферэнцыі, што адбылася, удзельнікі сходу адказалі на пытанні журналістаў.

Падкрэслівалася, у прыватнасці, што праблема стандартаў у адукацыі сфармулявана менавіта ў апошні час. У дзяржавах прымаюць свае нацыянальныя праграмы. Таму вельмі важна, каб усё ж захавалася тая сумяшчальнасць, якая была раней. Такім чынам, разнастайнасць адукацыйных сістэм у дзяржавах прадугледжвае і іх нейкую еднасць. Пытанне аб абмене студэнтамі, адпаведных квотах і г.д. на пасяджэннях не абмяркоўвалася. Аднак, гаварылася на прэс-канферэнцыі, сёння стан такі, што ў прыватным парадку праблема вырашаецца даволі проста — калі ёсць грошы, можна працягваць адукацыю ў любой краіне СНД. Закранута была і праблема мовы.

— Гэтае пытанне трэба вырашаць на дзяржаўным узроўні, — такога меркавання прытрымліваліся ўдзельнікі канферэнцыі.

Былі таксама дадзены тлумачэнні аб банку даных у сістэме адукацыі і аб яго дзейнасці. Мяркуецца, што з яго дапамогай будзе набірацца патрэбная інфармацыя, з'явіцца выхад і на міжнародныя сеткі, а таксама магчымасць праводзіць адпаведную аналітычную дзейнасць і г.д.

Удзельнікі канферэнцыі паведамілі журналістам аб прыняцці рашэння аб стварэнні і выпуску «Вестника образования». Месцам выдання яго будзе Мінск. У канцы гэтага года плануецца падпісаць канчатковыя дакументы.

■ КРЫМВЕСТКІ

АБРАБАВАНЫ АЎТОБУС

Як паведаміў карэспандэнт БелаПАН у Вільні, на днях на аўтастрадзе Мінск—Вільня прыкладна ў 10 км ад памежнага паста ў Мядзінінкаі быў учынены ўзброены напад на пасажырскі аўтобус. Ноччу аўтобус спыніў мужчына ў форме літоўскага паліцэйскага. Калі шафёр адчыніў дзверы, у салон уварвалася група з узброеных васьмі чалавек з панчохамі на галовах і ў спартыўных куртках. Бандыты збілі пасажыраў, адабралі ў іх каля 10 тысяч долараў. Гэта адно з буйнейшых і асабліва цынічных абрабаванняў за апошні час.

НАЗВАЎСЯ ДЗЯДЗЬКАМ

БелаПАН ужо паведамляў аб здарэнні на станцыі Маладзечна. У дзяжурнай часці аддзела ўнутраных спраў на транспарце жыхар Докшыцкага раёна Камароўскі заявіў аб выкраданні яго трохгадовай дачкі Алёны. З дапамогай мытнікаў дзяўчынку знайшлі на станцыі Гудагай у цягніку Мінск—Вільня, а выкрадальнік, назваўшы дзіця сваёй пляменніцай, жыхар Вільні Лядзяеў быў затрыманы, апытаны і адпушчаны. Як паведаміў карэспандэнту БелаПАН начальнік Маладзечанскага АУСТ І.А.Казарскі, Лядзяеў растлумачыў матывы выкрадання тым, што ў яго нібы нядаўна памёр сын і ён хацеў дзяўчынку ўдачарыць. На думку Іосіфа Антонавіча, такое тлумачэнне выклікае сумненне ў шчырасці Лядзяева: ён і яго жонка нідзе не працуюць, для ўдачарэння патрэбны дакументы на дзіця і г.д. Так што невядома, які лёс быў угатаваны Алёнцы. У той жа час, крымінальная справа не будзе ўзбуджана, таму што адказнасць за выкраданне дзяцей, паводле беларускага заканадаўства, можа наступіць, калі яно здзейснена з карыслівых пабуджэнняў ці ў нізкіх мэтах. Лядзяеў, з яго слоў, хацеў дзяўчынку ўдачарыць. Каб правесці поўнацэннае даследаванне, неабходна выязджаць у Вільню, а для гэтага патрэбна валюта, дазвол і дапамога літоўскага боку, на што асабліва разлічваць не прыходзіцца.

БелаПАН.

■ РЭХА ПАДЗЕЙ

ДЭПУТАТЫ АД АПАЗІЦЫІ — У ПАДТРЫМКУ ЕЛЬЦЫНА

У сувязі з падзеямі ў Расійскай Федэрацыі і дачыненнях у Беларусі апазіцыя Беларускага народнага фронту «Адраджэньне» ў Вярхоўным Савеце прыняла заяву.

— Сітуацыя, якая склалася ў Расійскай Федэрацыі, мае пэўнае падабенства са становішчам на Беларусі, — адзначаюць дэпутаты. — У Расіі, гэтак жа, як і ў Беларусі, захаваліся старыя камуністычныя структуры ўлады, выбраныя яшчэ ў СССР, у іншай дзяржаве з іншымі мэтамі і функцыямі. Гэтыя органы страцілі сваю легітымнасць, але працягваюць дзейнічаць і існаваць.

Гэтак жа, як і ў Беларусі, Вярхоўны Савет Расіі двойчы нелегітымны: і як старая савецкая структура, і як выбарчы орган, які незаконна забараніў рэферэндум аб нечарговых выбарах. Як і ў Беларусі, Вярхоўны Савет Расіі ператварыўся ў антынародны сход камуністычнай рэакцыі і наменклатуры, дзейнасць якога накіравана на разбурэнне эканомікі, на тармажэнне рэформаў і знішчэнне незалежнасці суверэнных дзяржаў. Прадстаўнікі Вярхоўнага Савета ў Расіі (Хасбулатаў, Руцкой, Бабурын і інш.) гэтак жа, як пракамуністычныя дэпутаты ў Беларусі, адкрыта заяўляюць аб сваіх імкненнях аднавіць СССР і імперскі абшар. Сувязі і ўзгодненасць у дзеяннях беларускай і расійскай камуністычнай рэакцыі відавочныя.

Апазіцыя Беларускага народнага фронту лічыць поўнасцю апраўданымі і правамоцнымі дзеянні Прэзідэнта Расіі Ельцына па роспуску Вярхоўнага Савета і прызначэнні нечарговых выбараў у новы прафесійна дзеючы парламент Расійскай Федэрацыі.

Падзеі ў Расіі — добры прыклад для Беларусі. Нечарговыя выбары, як заяўлена Вярхоўным Саветам, павінны адбыцца ў нас вясной 1994 года. Гэтыя выбары, калі трымацца закону і права, могуць прайсці толькі на тых умовах, за якія законна выказаліся 442 тысячы грамадзян Рэспублікі Беларусь, што паставілі свае подпісы за рэферэндум.

Існаванне старых структур улады на Беларусі, у Расіі, на Украіне і іншых месцах небяспечна для грамадства. Некампетэнтныя дзеянні наменклатурнага беларускага ўрада і пракамуністычнай большасці Вярхоўнага Савета сталі прычынай рэзкага пагаршэння ў эканоміцы Беларусі, затармазілі рынкавыя рэформы, прывялі да штучнага паліўна-энергетычнага голаду, да правалу намаганняў па стварэнню паўнацэннай фінансава-крэдытнай сістэмы. Урад не разумее сутнасці працэсаў, што адбываюцца ў эканоміцы, не адстойвае нацыянальныя інтарэсы дзяржавы, сваімі дзеяннямі і бяздзеяннем опрые карупцыі, умацаванню мафіёзнай сістэмы і не бачыць у гэтай сітуацыі ніякага разумнага выхаду са створанага тупіка, акрамя як набіраць замежныя крэдыты, здаваць нацыянальную маёмасць чужой краіне, гандляваць суверэнітэтам. Такі ўрад не можа і не павінен кіраваць дзяржавай.

Першачарговай задачай дэпутаты ад апазіцыі лічаць ажыццяўленне адстаўкі Савета Міністраў і стварэнне часовага (да выбараў парламента) кааліцыйнага ўрада Беларусі, а таксама мэтазгоднасць абмеркаваць гэтае пытанне ў бліжэйшы час на канферэнцыі ўсіх некамуністычных і антыімперскіх сілаў, якія ўсведамляюць каштоўнасць незалежнасці і свабоднага дзяржаўнага развіцця Беларусі.

■ УЧОРА Ў МАСКВЕ

«КТО-ТО ТЕРЯЕТ, А КТО-ТО НАХОДИТ...»

Уласн. інф. «ДВ».

Усе, хто цікавіцца падзеямі гэтых дзён у Маскве, з пэўнай доляй нецярпення чакалі выхадных дзён — працоўны маскоўскі люд, скарыстаўшы свой законна зароблены уік-энд, павінен быў колькасна вызначыць прапорцыі між прыхільнікамі Хасбулатава і Ельцына.

Што ж, масквічы сваё слова сказалі — і падчас канцэрта на Чырвонай плошчы, які давалі спадар Растраповіч і Нацыянальны сімфанічны аркестр ЗША, і падчас шэсця і мітынгу ля сцен Массавета. Дзесяткі тысяч людзей глядзеліся пераканаўча і ўнушальна супраць купкі фанатычных абаронцаў расійскага парламента.

Дагэтуль, праўда, невядома, супраць каго ж Беламу дому абараняцца? Адміністрацыя Прэзідэнта, прадстаўнікі сілавых міністэрстваў катэгарычна адмаўляюцца ад быццам бы існуючага намеру штурмам узяць парламент. У выніку дэпутатам нічога не застаецца, як палохаць саміх сябе: Хасбулатаў перыядычна крычыць пра пачатак штурму, а Ісакаву падалося, што іншага выйсця з Белага дома, акрамя як у магілу, не відаць.

Тым часам ужо гучаць прапановы пра так званы «нулявы варыянт», калі і Прэзідэнт, і парламент адзываюць свае ўказы, а адначасовыя выбары павінны вызначыць вярхоўную ўладу. Ёсць ужо мноства каментатараў, якія лічаць такі шлях найбольш удалым, адзіным шляхам, што выратуе ад грамадзянскай вайны.

Вымушаны адзначыць, што мы з такім меркаваннем згадзіцца не можам. Па-першае, грамадская думка ўсё больш рашуча схіляецца на бок Прэзідэнта, і прычын ісці на палітычны кампраміс у апошняга няма. Па-другое, у Барыса Ельцына няма зараз неабходнасці мяняць стэрэатып, які выпрацаваўся ў значнай часткі расіян: Прэзідэнт, маўляў, мужык круты — што захоча, тое і зробіць. Нікога не баіцца. А трэцяе, бадай, самае галоўнае: прыкметы грамадзянскай вайны ў сённяшняй Расіі адсутнічаюць цалкам, а таму няма і прычын ісці на нейкія паслабленні для каманды Белага дома.

Сёння спрэчка ў Расіі, па сутнасці, вядзецца выключна па аднаму пытанню: праводзіць выбары па схеме Ельцына альбо адначасова абраць парламент і Прэзідэнта. Белы дом паступова пачаў вывозіць зброю (па паведамленнях, частка аўтаматаў ужо здана ў Массавет), а ў адносінах да злачынцаў, якія атакавалі штаб войскаў СНД, вядзецца следства.

Кроў забітых людзей і ідыёцкія законы накшталт смяротнага пакарання для прыхільнікаў Ельцына канчаткова скампраметавалі «беладомцаў» і патрабуюць самай жорсткай адказнасці за падобныя бяздумныя і небяспечныя палітычныя гульні.

Хасбулатаў, Бабурын, Макашоў згубілі ўсё. Тым часам як Ельцын, Гайдар і Яўлінскі пачалі па сутнасці перадвыбарную кампанію. І, мяркуючы па ўсім, падтрымку народа яны знаходзяць...

СЁННЯ — СУСВЕТНЫ ДЗЕНЬ ТУРЫЗМУ

ЛЮДЗІ ІДУЦЬ ПА СВЕЦЕ

Іван КАХНОВІЧ.

Хто з нас хоць раз не быў у турыстычным паходзе. Вогнішча, юшка з дымам і камарамі, песні пад гітару, палатка... Здаецца, што гэта было ўжо ў некаторым другім вымярэнні і не з намі. Бо час цяпер зусім іншы. Як у тым анекдоце, калі ў армянскага радыё запыталі: «Ці можа карова з горада-героя Масквы дайсці да горада-героя Валгаграда? — Не, яе з'ядуць у горадзе-героі Туле». Калі ў вас не захавалася руказака ці палаткі, кедаў і штармоўкі яшчэ з тых часоў, то можаце і не купіць — можа, і ёсць яны, але вельмі дарагія. Нездарма ж замест «Спорттавараў» з'явіўся «Сполдынг» на адной з цэнтральных вуліц горада — гэта як «знак бяды» турызму. А яшчэ ж трэба есці ў паходзе. Але для таго, каб назапасіць нешта, пэўна, лепш амаль не есці да вандроўкі...

І тым не менш, людзі ідуць па свеце. Як мне паведамілі ў гарадскім турклубе, толькі гэтым летам мінскія самадзейныя турысты трапілі ў Карэлію, Крым, Карпаты, нават на Алтай і Каўказ. Але вельмі далёка ўжо не ад'едзеш — граніцы ж, і не толькі ў нас, замыкаюцца ўсё больш шчыльна. Дарога патрабуе «расійскіх» грошай і не малых, «выпаў» з турысцкіх маршрутаў самалёт. Вось і лічыце, як сёння выжыць турысту. Менавіта так стаіць пытанне. І хаця ў «Чырвоную кнігу» запісваць людзей з рукзаком не трэба, але трэба і не даць ім «загінуць». На большае яны не разлічваюць і нічога ні ў кога не просяць. А па-ранейшаму збіраюцца купкамі, дагаворваюцца, знаходзяць, выбіваюць і... едуць, і ідуць. Дык няхай вецер дзьме толькі ў вашы ветразі, неўтаймаваныя вы душы!

КАЛЯНДАР

Панядзелак, 27 верасня

СОНЦА — 6.03/17.58.

Даўжыня дня — 11.55.

МЕСЯЦ — поўня 30 верасня,

усход — 15.11/захад — 0.37.

ІМЯНІНЫ

Сёння:

Праваслаўныя — УЗДЗВІЖАННЕ ЖЫВАТВОРЧАГА КРЫЖА ГАСПОДНЯГА. Аднадзённы пост.

Каталіцкія — Вінцэнта, Юстыны.

Заўтра:

Праваслаўныя — Акакія, Мікіты, Парфірыя, Стэфана.

Каталіцкія — Вацлава, Пілімона.

НАРОДНЫ КАЛЯНДАР:

З Уздзіжаннем, святам ушанавання крыжа, перапляліся і старыя славянскія традыцыі. Да гэтага дня ў полі павінна быць усё прыбрана. Адлятаюць у вырай апошнія птушкі, спыняецца рост раслін. Лічылася, што змеі ў гэты дзень забіваюцца ў норы, а мядзведзі кладуцца ў бярлогі.

■ АФІЦЫЙНА

АБ СЯРЭДНЯМЕСЯЧНАЙ ЗАРАБОТНАЙ ПЛАЦЕ РАБОЧЫХ І СЛУЖАЧЫХ

Дзяржкамстат Рэспублікі Беларусь паведамляе, што сярэднямесячная заработная плата рабочых і служачых у студзені-жніўні 1993 года склала 30644 рублі і ўзрасла ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года ў 9,9 раза. У жніўні яна дасягнула 58041 рубля (у ліпені была 44234 рублі).

Дзяржаўны камітэт Рэспублікі Беларусь па статыстыцы і аналізу.

■ ЭКАНОМІКА І ЎЛАДА

БСПіА — ЗА ДАТЭРМІНОВЫЯ ВЫБАРЫ

Міхаіл ВАЛЬКОЎСКІ, «ДВ».

Адбылося пасяджэнне праўлення Беларускага саюза прадпрымальнікаў і арандатараў. На ім аб рабоце, выкананай кіруючымі органамі за тры месяцы, паведаміў старшыня БСПіА М.С. Куняўскі. Так, саюз аказаў прававую дапамогу 26 прадпрыемствам, членам яго; яшчэ 12 спраў разглядаецца ў судзе. Дадзена 36 кансультацый па эканамічных пытаннях (падатковым, аховы маёмасці, прыватызацыі і г.д.). Адбыліся сустрэчы з прадстаўнікамі 9 міжнародных арганізацый, у тым ліку крэдытна-фінансавых. На іх абмяркоўваліся пытанні падрыхтоўкі кадраў, навучання рынкавай эканоміцы, адкрыцця філіялаў замежных банкаў, некаторыя іншыя.

У парадку заканадаўчай ініцыятывы ўнесены ўдакладненні ў «Закон аб прадпрыемстве» і «Закон аб уласнасці». Яшчэ да двух законаў удакладненні рыхтуюцца.

БСПіА выступіў таксама супраць стварэння манапалістычных структур, калі пад выглядам дзяржканцэрнаў фактычна ўтвараюцца міністэрствы, якія вядуць наступ на прыватызацыю і арэнду. Саюз мае прапановы па спрашчэнню разлікаў з краінамі бліжняга замежжа; сумесна з іншымі саюзамі-членамі канфедэрацыі вытворцаў і прадпрымальнікаў рыхтуюцца папраўкі да законаў аб падаткаабкладанні. За гэты час таксама праведзены два міжнародныя семінары, навукова-практычная канферэнцыя па дзейнасці прыватызаваных прадпрыемстваў гандлю.

Праўленне адобрыла зробленае выканаўчымі органамі.

Віцэ-прэзідэнт БСПіА Ю.А. Весялоў у сваім выступленні выказаў пазіцыю саюза да выбараў у органы ўлады, якія набліжаюцца. Прапанавана шырэй выкарыстоўваць права БСПіА на вылучэнне кандыдатаў у дэпутаты, падтрымліваць разважных кандыдатаў іншых партый і грамадскіх арганізацый. Навуковай групе БСПіА даручана да снежня распрацаваць канцэпцыю праграмы БСПіА да выбарчай кампаніі, якая павінна адбыцца. (Канцэпцыя будзе зацверджана праўленнем). У спрэчках па дакладу Ю.А. Весялова члены праўлення выказвалі розныя думкі наконт палітычнага і эканамічнага становішча рэспублікі, шляхоў іх паляпшэння. Адзін з іх — напомніць Вярхоўнаму Савету аб рашэнні пра датэрміновы самароспуск, патрабаваць яго і ў ходзе выбараў у новы, прафесійны парламент актыўна працаваць, вылучаць ад саюза, працоўных калектываў кандыдатаў, рыхтаваць іх да выбараў і працы ў парламенце.

Праўленне згадзілася з гэтым і прыняло адпаведную рэзалюцыю.

■ ПАМЯТЬ

СЕГОДНЯ славной дочери белорусского народа Вере Хоружей исполнилось бы 90. Но судьба распорядилась иначе: она не дожила и до сорока.

Уже перед войной Вера Захаровна была известна как активист революционного движения в Западной Беларуси. Верной своему народу она осталась и в годы Великой Отечественной. Вместе с мужем пришла она в числе первых в партизанский отряд, которым командовал Василий Корж. В первом же бою муж погиб. Она осталась в тылу врага, несмотря на то, что ждала ребенка.

Вскоре по заданию руководства отряда для связи с Большой землей ее перебросили за линию фронта. Обосновалась Вера Захаровна в Пермской области, гда у нее и родился сын. Но долго отсиживаться с детьми в теплом доме она не могла: не таков был ее характер. Спустя четыре месяца она уже организует в Витебске группу женщин-подпольщиц, которые активно действуют в тылу врага, нанося немалый вред фашистам.

К сожалению, деятельность группы была непродолжительной. Гитлеровцам удалось выследить подпольщиц и бросить в тюрьму. Позже многих, в том числе и Веру Захаровну, расстреляли. Но благодарная память о ней осталась.

НА СНИМКЕ: Вера Хоружая.

Снимок из фототеки БЕЛИНФОРМа.

■ БІРЖАВЫЯ НАВІНЫ

НЕ ТАПІ КАЛЕГУ, ДОЛАР!

Заканамернай рэакцыяй на зніжэнне больш чым у тры разы прапанавання валюты ЗША на праведзеных 22 верасня таргах Міжбанкаўскай біржы ў параўнанні з узросшым попытам на яе стаў рост курса долара адразу на 310 пунктаў. Цяперашні курс склаў 3510 беларускіх безнаяўных рублёў за долар. Падтрымала салідарнасць і нямецкая марка, якая «папраўілася» на 350 пунктаў і стала каштаваць 2250 рублёў.

Такім чынам, на праведзеных таргах атрыманы наступныя вынікі па валюце **долар ЗША**:

у таргах прынялі ўдзел 13 банкаў

першапачатковы курс	3 200
курс таргоў	3 510
аб'ём продажу	1 543 000
попыт	3 954 000
прапанаванне	1 194 000

Вынікі таргоў па валюце **нямецкая марка**:

у таргах прынялі ўдзел 12 банкаў

першапачатковы курс	1 900
курс таргоў	2 250
аб'ём продажу	737 000
попыт	2 257 000
прапанаванне	291 000

БЕЛІНФАРМ.

■ ТЭМА ДНЯ

КУПІЦЬ ЗЯМЛЮ, ПРЫДБАЦЬ СВОЙ КУТ...

АЛЕ ДЗЯРЖАЎНЫЯ ПУТЫ ГОРШЫЯ ЗА ПАНСКІЯ

Віктар БОСАК, кандыдат сельскагаспадарчых навук.

1 верасня 1993 года ўступіў у сілу Закон Рэспублікі Беларусь «Аб праве ўласнасці на зямлю». Наконт гэтага я хацеў бы падзяліцца сваімі развагамі. Хоць «Добры вечар» і гарадская газета, але зямельнае пытанне яе чытачоў, відаць, цікавіць не менш, чым сельскіх жыхароў.

Наш Вярхоўны Савет вельмі любіць прымаць такія законы, якія ўсё роўна прыйдзецца перарабляць. З аднаго боку, здаровы сэнс у тым, што прыватная ўласнасць прызнана нараўне з дзяржаўнай уласнасцю. Аднак на што прызнана прыватная ўласнасць? Чытаем артыкул 7: «У прыватнай уласнасці могуць знаходзіцца зямельныя ўчасткі, набытыя: а) для вядзення асабістай дапаможнай гаспадаркі; б) для будаўніцтва і абслугоўвання жылога дома; в) для садаводства і дачнага будаўніцтва...» Гэта значыць, што дэ–юрэ прызнана толькі тое, што ўжо было дэ–факта. Не сакрэт, што ўсе тры віды зямельных участкаў, якія пералічаны вышэй, фактычна ўжо былі аб'ектамі прыватнай уласнасці: яны прадаваліся, дарыліся, даваліся пад залог, толькі ўсё гэта рабілася без аніводнага юрыдычнага афармлення. У той жа час невядома, ці будзе ў прыватнай уласнасці зямля, дзе вядзецца фермерская гаспадарка або будуецца прыватнае прадпрыемства, а гэта вельмі важнае пытанне. Таму я хачу закрануць аграрную праблему, улічваючы ўвесь спектр пытанняў, агульных для калгасаў, дзяржгасаў і іншых аналагічных сельскагаспадарчых прадпрыемстваў, фермерскіх гаспадарак; аб індывідуальным жыллёвым і прамысловым будаўніцтве, зямлі для садаводства і агародніцтва.

ЗЯМЛЯ — УСЕАГУЛЬНЫ НАБЫТАК

І таму права ўласнасці на яе павінна належаць альбо ўсяму народу, альбо толькі дзяржаве (калі прызнаць, што дзяржава выражае інтарэсы ўсяго народа аднолькава). Улічваючы, што прыватная ўласнасць на зямлю найбольш адпавядае менталітэту беларускага народа («...купіць зямлю, прыдбаць свой кут...»), гістарычнаму развіццю гаспадарства (не трэба сябе лічыць разумнейшымі за астатняе чалавецтва) і пры гэтым спрыяе эканамічнаму развіццю краіны, выбіраем першы варыянт, калі зямля аднолькава павінна належаць усім грамадзянам Беларусі. Зразумела, пры гэтым павінны быць улічаны інтарэсы дзяржавы, таму артыкул 8 вышэйназванага закона павінен быць захаваны, бо ён на гэта і накіраваны.

Узнікае пытанне, як вырашыць праблему роўнай уласнасці на зямлю. Я прапаную ўсе прыгодныя зямлі раздзяліць умоўна на колькасць грамадзян Беларусі. Атрыманы пай перавесці ў грашовае выражэнне, што складзе зямельны чэк, які атрымае кожны грамадзянін Беларусі. Зямельныя чэкі могуць быць выкарыстаны для набыцця зямлі, для вядзення фермерскай гаспадаркі, будаўніцтва жылога дома, садаводства. Зразумела, не ўсе людзі рынуцца ў сельскую гаспадарку. Таму яны могуць абмяняць гэты чэк на агульны сельскагаспадарчы пай і па ім прыватызаваць іншыя аб'екты ўласнасці (заводы, крамы і г.д.) альбо здаць свой чэк у Зямельны банк і атрымоўваць на яго дывідэнды, альбо прадаць свой чэк дзяржаве ці іншым грамадзянам Рэспублікі Беларусь (неграмадзяне Рэспублікі Беларусь не маюць права арэнды). Грашовае выражэнне зямельнага чэка — сума таго даходу з канкрэтнага зямельнага пая, які можа быць атрыманы за 10 год (у сусветных цэнах). Пры такім вырашэнні пытання ніводзін грамадзянін Беларусі не будзе абдзелены. Зразумела, сістэма зямельных чэкаў мае свае недахопы, але іх менш, чым пры іншым вырашэнні зямельнага пытання.

УСЁ ВАКОЛ КАЛГАСАЎ?

Зямля калгасаў, дзяржгасаў і інш. з'яўляецца дзяржаўнай уласнасцю і перадаецца калгасам, дзяржгасам у доўгатэрміновую арэнду. Калгасам, дзяржгасам забараняецца прадаваць зямлю, аддаваць у залог, у другую арэнду і г.д. Усё гэта прэрагатыва ўласніка, г.зн. дзяржавы. Права арэнды можа быць скасавана пры нядбайным вядзенні гаспадаркі (падзенне ўрадлівасці зямлі, выкарыстанне зямлі не па прамому прызначэнню, невыкарыстанне зямлі) альбо пры банкруцтве сельгаспрадпрыемства. Зямля ў гэтым выпадку перадаецца ў арэнду і прадаецца другому ўласніку.

Для эфектыўнага вядзення сельскагаспадарчай вытворчасці дзяржава не павінна ўмешвацца ў справы калгасаў, дзяржгасаў. Функцыі дзяржавы: збіранне падаткаў і назіранне за выкананнем існуючага заканадаўства ў калгасах, дзяржгасах. Дзяржзаказ даводзіцца ў выпадку матэрыяльнага і фінансавага забеспячэння, якое неабходна для выканання гэтага дзяржзаказу. У перспектыве кожны калгас, дзяржгас павінен прадаваць сваю прадукцыю таму, каму выгадней. Акрамя таго, адначасова павінны быць зняты ўсе віды падаткаў з сельскагаспадарчых прадпрыемстваў, акрамя зямельнага падатку, і ўсе датацыі сельскагаспадарчым прадпрыемствам. Пры гэтым дзяржава павінна жорстка рэгуляваць цэны на прадукцыю прамысловых прадпрыемстваў-манапалістаў, якія вырабляюць сельгастэхніку, угнаенні, сродкі ахоўвы раслін і г.д. Зразумела, што павінны быць сусветныя цэны на сельскагаспадарчую прадукцыю. Цэны на прадукты спачатку будуць расці, але пры разумнай эканамічнай палітыцы дзяржавы яны стабілізуюцца.

Зямельны падатак вылічыць таксама нескладана. Агульнавядома, што 1 бал ворыва дае 1 ц збожжа. Ураджайнасць глебы па краіне вядома, затраты на вытворчасць 1 ц збожжа палічыць нескладана. Згодна з гэтым вылічваем падатак (30 — 50 % ад прыбытку — адпаведна, як і для прамысловых прадпрыемстваў). Пры ўмелым гаспадаранні 1 бал дае больш чым 1 ц збожжа. Таму гэтыя гаспадаркі будуць у выйгрышы, пры нядбайным вядзенні гаспадаркі — у пройгрышы. Калі калгас акрамя сельскагаспадарчай вытворчасці і перапрацоўкі сельгаспрадукцыі займаецца іншым (шые адзенне, выпякае мэблю і г.д.), то акрамя зямельнага падатку ён плаціць і падатак з гэтых прадпрыемстваў.

У пераходны перыяд дзяржава павінна дапамагаць вытворцам сельгаспрадукцыі (не толькі калгасам, дзяржгасам, але і фермерам). Гэта павінны быць эканамічныя метады: мэтавыя льготныя крэдыты, падаткі на імпарт аналагічнай сельгаспрадукцыі, дапамога ў экспарце сваёй прадукцыі, зніжэнне альбо адмена падаткаў у некаторыя перыяды (утварэнне гаспадаркі, стыхійнае бедства) і г.д.

(Заканчэнне ў наступным нумары).

■ ПАВЕДАМЛЯЕМ ПАДРАБЯЗНАСЦІ

«ЗАЙЦЫ» З ФАЛЬШЫЎКАЙ

Праязны — не долар, аднак падробкі месячных білетаў набываюць у Мінску размах. Супрацоўнікамі кантрольнай службы Упраўлення транспарту і сувязі Мінгарвыканкама ў гэтым годзе канфіскаваны сотні такіх фальшывак. Выкананыя на навейшай паліграфічнай тэхніцы, яны не адрозніваюцца ад арыгіналаў. Аднак, хоць праязны і не долар з некалькімі ступенямі аховы, падробкі былі выкрыты. Паводле слоў начальніка аддзела ўпраўлення Мінгарвыканкама Міхаіла Малахава, праязныя дакументы таксама маюць ахову, якую не змаглі разгадаць «фальшывабілетчыкі». Аб тым, як вырашаецца традыцыйная праблема «зайцоў» ва ўмовах растучай інфляцыі, ён і расказаў карэспандэнту БЕЛІНФАРМа.

— Міхаіл Аляксандравіч, не маглі б вы намаляваць «партрэт» безбілетнага пасажыра?

— Большасць «зайцоў» — моладзь. Але ёсць і іншыя «пасажыры», асабліва з малазабяспечаных слаёў насельніцтва: хатнія гаспадыні, беспрацоўныя, якім сапраўды не хапае грошай. Усе яны спрабуюць эканоміць нават на транспарце, але, апынуўшыся перад кантралёрам, выкладваюць значна большую суму, чым заплацілі б за праезд. А некаторым паездкі каштуюць даражэй, чым нават 0,1 мінімальнай заработнай платы. Зусім нядаўна аднаму «зайцу» прыйшлося раскашэліцца аж на 45 тысяч рублёў! Сумна закончылася і паездка для дзвюх іншагародніх дзяўчат, якія абуральна паводзілі сябе з кантралёрам. Пасля дастаўкі ў аддзяленне міліцыі пасажыркі, якімі да таго ж быў парушаны пашпартны рэжым, заплацілі разам 100 тысяч рублёў.

— Відаць, не так ужо проста спагнаць з безбілетніка штраф?

— Так, сёння самая вялікая праблема не выявіць «зайцоў», а прымусіць заплаціць штраф. Але ў гэтым нам дапамагаюць супрацоўнікі міліцыі. Заканадаўчая аснова для затрымання безбілетнікаў — Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях.

Мы прапаноўвалі дапоўніць яго артыкулам аб спагнанні з безбілетных пасажыраў штрафу ў размеры пяці мінімальных заработных плат, калі іх даставілі ў аддзяленне міліцыі, але Вярхоўны Савет рэспублікі адхіліў гэту прапанову. Праўда, і пры існуючым заканадаўстве за 8 месяцаў бягучага года мы затрымалі за неаплачаны праезд больш чым 346 тысяч пасажыраў, якіх прымусілі заплаціць 26,2 мільёна рублёў.

— Ці многа ў Мінску грамадзян, якія карыстаюцца льготамі пры праездзе на гарадскім транспарце?

— Паводле неафіцыйных даных, гэта лічба перавысіла 50 працэнтаў усіх пасажыраў сталіцы. Асабліва павялічылася іх колькасць пасля прыняцця Вярхоўным Саветам Беларусі законаў, якія далі права на бясплатны праезд інвалідам і пенсіянерам. З-за гэтага транспарт нясе мільярдныя страты. Праўда, рэспубліканскія і гарадскія ўлады адшукваюць сродкі на датацыі. Але, на мой погляд, было б лепш, калі б усё насельніцтва плаціла за праезд. Датацыі ж больш лагічна накіраваць на грашовую дапамогу тым сацыяльным групам насельніцтва, якія маюць у гэтым патрэбу.

— А ў кантралёраў не разбягаюцца вочы ад шматлікіх ільготных пасведчанняў?

— Сёння кантралёр павінен назубок ведаць 34 разнавіднасці праязных білетаў, больш як паўсотні пасведчанняў, ды яшчэ шматлікія абанементныя талоны. Дарэчы, знаходзіцца нямала пасажыраў, якія прад'яўляюць дакументы ўласнага вырабу. Колькасць забраных фальшывак вылічваецца ўжо тысячамі.

— Якія віды гарадскога пасажырскага транспарту вы кантралюеце?

— Усе, у тым ліку і метро. І работы тут, на жаль, хапае. Заўважу, напрыклад, што ў гадзіны «пік» на некаторых станцыях метро, мінуючы касавыя апараты, праходзіць 80 працэнтаў пасажыраў. І не ва ўсіх у парадку дакументы.

— Праца кантралёра не заўсёды ў пашане ў пасажыраў. Можа вы кампенсуеце гэта матэрыяльна?

— Зарплата ў кантралёра немаленькая: 100 і больш тысяч рублёў у мужчын і на 10-20 працэнтаў менш у жанчын. Затое тыя маюць дадатковы выхадны, так званы «дзень хатняй гаспадыні». Ну і ўсе кантралёры атрымліваюць бясплатны абед.

Наталля НЕВІДОМАЯ, БЕЛІНФАРМ.

■ НАШ ГОРОД

Переулок Горный. Фото Вячеслава Цуранова.

ВЫСТАЎКА НОВЫХ КНІГ

У Міністэрстве інфармацыі рэспублікі 21 верасня адкрылася выстаўка навінак беларускіх выдавецтваў. У яе рамках прайшла прэзентацыя кнігі вядомага ў Беларусі нейрахірурга Фёдара Аляшкевіча і яго сына Аляксандра «Нейрахірургія. Аперацыі на галаўным мозгу». Яна выйшла ў свет у выдавецтве «Вышэйшая школа» і стала добрым дапаможнікам па метадах даследавання нейрахірургічных хворых, устанаўленню дыягназу, асноўных этапах аперацыі.

Пры адкрыцці выстаўкі першы намеснік міністра Станіслаў Нічыпаровіч адзначыў, што агульны тыраж выдаваемых у рэспубліцы кніг не змяншаецца, скарачаецца толькі колькасць іх назваў. Гэта абумоўлена перш за ўсё паяўленнем у апошні час шматлікіх недзяржаўных выдавецкіх арганізацый, малых прадпрыемстваў. Па стану на 1 верасня міністэрства выдала ўжо 586 ліцэнзій. У пагоні за прыбыткам выдаўцы часам забываюць аб сацыяльна значнай літаратуры. Гэта зразумела, бо сітуацыя ў матэрыяльна-тэхнічным забеспячэнні па-ранейшаму застаецца складанай. І каб мець грошы на набыццё паперы, іншых паліграфічных матэрыялаў, якія паступаюць у асноўным з Расіі, выдаўцы вымушаны спыніць свой выбар на камерцыйных выданнях. Мы не настолькі багатыя, каб купляць сыравіну, скажам, у той жа Фінляндыі за валюту па сусветных цэнах. Таму выпускам сацыяльна неабходных кніг займаюцца дзяржаўныя выдавецтвы.

БЕЛІНФАРМ.

ВУЛІЦАМ — ІМЁНЫ ПАЎСТАНЦАЎ

С.ГЕРАСІМЧЫК, жыхар Мінска.

З глыбокім задавальненнем прачытаў артыкул «Да ўгодкаў вызвольнага Паўстання», надрукаваны ў нумары за 5 жніўня. Цалкам згодны з неабходнасцю ўшанавання памяці паўстанцаў. Трэба як мага хутчэй назваць іх імёнамі вуліцы нашага горада, якія пакуль што носяць імёны суворавых, калініных, свярдловых, кнорыных, будзённых, цімашэнкаў. Лічу справай гонару перайменаваць вуліцы Суворава, якіх на Беларусі каля 60 (!), і назваць іх імёнамі тых, хто гэтага сапраўды дастойны. Неабходна перайменаваць і Менскую сувораўскую вайсковую вучэльню. Ну, а Кобрынскі музей Суворава няхай застаецца. Але трэба памяняць яго экспазіцыю такім чынам, каб яна апавядала наведвальнікам не пра аўтара «Науки побеждать», а пра чалавека, які заліў крывёю Беларусь, кіруючы арміяй, што задушыла паўстанне 1794 года і нашу незалежнасць.

Цяпер — канкрэтныя прапановы па перайменаваннях. Было б мэтазгодным сувораўскую вучэльню перайменаваць у Касцюшкаўскую — у памяць аб нашым славутым земляку Андрэю Тадэвушу Банавентуры Касцюшку. Што ж датычыцца вуліцы Суворава ў Менску, то няхай яна носіць імя Якуба Ясінскага — аднаго з нашых слаўных палкаводцаў, які быў не менш вядомы і як паэт, або Караля Серакоўскага, аднаго з кіраўнікоў паўстання 1794 года. Што ж датычыцца іншых слаўных імёнаў: Міхаіла Клеафаса Агінскага, Мацея Радзівіла, Тамаша Ваўжэцкага, Стахвана і Юрыя Грабоўскіх, Станіслава Макраноўскага і Казіміра Рушчыца, то іх імёны таксама варта прысвоіць вуліцам Менска. Прапаную дзеля гэтага перайменаваць вуліцу Кнорына ў вуліцу Казіміра Рушчыца, вуліцу Куйбышава — у вуліцу Міхаіла Клеафаса Агінскага або Тамаша Ваўжэцкага, праспект Фелікса Дзяржынскага — у праспект Станіслава Макраноўскага або Мацея Радзівіла. А вуліца Харкаўская, якая вядзе на Гародню, а ніяк не на Харкаў, няхай завецца імем Тадэвуша Касцюшкі або Стахвана і Юрыя Грабоўскіх.

Юбілей паўстання 1794 года не за гарамі.

■ ИНОЕ МНЕНИЕ

НЕ ВЕРЮ В ЩЕДРОСТЬ ЗА СЧЕТ КОШЕЛЬКА ПОКУПАТЕЛЯ...

Алесь ДОЛГОБРОДСКИЙ, кандидат экономических наук.

Прочитал я материал «Когда налог не впрок, или Как снизить цену» («ДВ», 16.09.93), в котором специалисты Минсксельхозпрода решили продавать высокоценный картофель по 100 рублей за килограмм вместо 125 по расчетной цене. Откуда у коммерсантов такая щедрость, за чей счет?

В своем интервью они проговорились по неосторожности. Речь в нем идет в основном о высокоценных сортах картофеля, на который и накручена такая астрономическая цена. А картофель бывает и обычных сортов. В чем же их различия? Высокоценные сорта — «Темп», «Кандидат», «Огонек» и др. имеют более высокий процент крахмала. Поэтому и стоят дороже при закупке (заготовке), да еще накрутки (накладные расходы, налоги, торговая надбавка и т.п.) — и розничная цена взлетела ввысь. Все вроде бы законно — плати, кому кушать хочется. Но!

Первое. Удельный вес высокоценных сортов в общей массе выращиваемого картофеля пока колеблется в пределах 10-20 %.

Второе. Высокоценный картофель по инструкции требует особых условий уборки, доставки (только в таре!), хранения и реализации (мытый, откалиброванный, расфасованный, с сертификатом качества, где помимо сорта указывается еще место произрастания, производитель, время уборки и т.п.).

Третье. Если хотя бы одно это условие не соблюдено — картофель должен продаваться как обычный, стало быть, по более низкой цене. Почти на треть.

Четвертое. Где и когда в последние десятилетия вы видели, чтобы в магазине торговали разными сортами картофеля одновременно? И по разной цене?! «Дичь какая-то», — скажете вы, и скажете правду. Да и сами «благодетели» об этой «детальке» не заикнулись. Знают прекрасно, что делают: куда ни сунется покупатель — везде «второй хлеб» по единой цене и только одного тебе сорта — сорта «Инкогнито». Не то что «хлеб первый».

Таким образом, накрутив розничную цену на разносортный картофель как поголовно высокоценный, господа Г.Левашкевич, В.Криштаносов и компания делают красивый жест и декларируют розничную цену 100 рублей при расчетной 125. Якобы себе в убыток. Но так ли это?

Нет же. Продавая всякую смесь сортов как высокоценные по цене 100 рублей, они даже без бескорыстного жеста в 20 рублей на килограмме будут иметь 5 рублей навара (100-95). Ну, а если все-таки добродетель у них проявится до конца, то розничная цена картофеля за минусом обещанных 20 р. должна составить всего 75 рублей за килограмм (95 минус 20), поскольку — цитирую: «...мы стали думать, как снизить цену. Единственный способ — уменьшить прибыль, что и было сделано, и вместо 20 % заложили в цену только 2 %, или 1,5 рубля. Это сразу снизило розничную цену примерно на 20 рублей».

Ну какое же это снижение, если чистый навар торговцев все равно равен 25 рублей на килограмме картошки (100-75). Где логика? Что скажете, дорогой читатель?

Вам нечего сказать. Вы завтра опять придете к магазину, там будет грузовик, в его кузове лихие ребята, топча и кромсая сапогами клубни, будут вилами (!) насыпать вам в авоськи и мешки мокрые, с налипшей грязью (и так съедят!) «высокоценные» сорта картофеля, подсчитывая в уме барыши...

А теперь поморализируем, ибо всякую басню без морали зря начинать.

Как видим, коммерсанты сыграли на таком специфическом понятии, как пересортица — т.е. когда на один товар имеется две цены и более. Например, вместо хорошего мяса вам всучат почти голые кости по цене первосортной говядины; яйца диетические после 5 дней «от курицы» должны продаваться на шестой день уже на 30 % дешевле. И так далее — в торговле этих примеров масса. Да и какой коммерсант в мире добровольно отказывается от прибыли, — это же экономический абсурд в рыночной экономике (здесь нет тавтологии). Даже при канувшем в Лету социализме указанная в начале нашей басни «щедрость» делалась за счет незаметного, негласного повышения цен на иные товары, а «сэкономленные» таким образом деньги шли на дотацию, т.е. «заботу» власть имущих о благе своих верноподданных рабов. Эта щедрость в кавычках — элементарный обман, ибо оплачивается из кармана того же самого «облагодетельствованного» покупателя, т.е. нас с вами. Теперь эту роль «благодетеля», с развалом социализма, взяли на себя ловкачи от коммерции.

В нашем случае фактическая прибыль радетелей о благе народном даже после цифровой эквилибристики составит не 2 процента, не 20 даже, а... 25 % как минимум! Вот вам и щедрость за наш с вами счет.

■ ЭХО СОБЫТИЯ

ИНЦИДЕНТ НА ПЛОЩАДИ

Павел РОМАНОВ, курсант МВВКУ.

Воскресное утро 5 сентября выдалось по-осеннему дождливым. В этот день на площади Независимости первокурсники двух белорусских военных училищ принимали военную присягу на верность народу Беларуси. Несмотря на непогоду, на площади собралось достаточно людей: пришли родители, родственники, друзья и девушки первокурсников поздравить своих сыновей, друзей и любимых с этим знаменательным событием. Я до сих пор помню такой же день 3 сентября 1989 года, когда в парадном курсантском строю также принимал военную присягу. Так уж вышло, что мне и моим однокашникам по военному училищу пришлось принимать присягу два раза. Так что дай Бог, чтобы у нынешних первокурсников принятие военной присяги на верность народу Беларуси оказалось единственным.

Решили поздравить будущих офицеров белорусской армии и члены белорусской студенческой организации «Задзіночаньне беларускіх студэнтаў». Ребята изготовили плакаты, содержащие отнюдь не правоэкстремистские или антигосударственные лозунги, как это некоторым может показаться: «Вітаем нашчадкаў аршанскіх ваяроў!», «Няхай жыве беларускае войска!», «8 верасня — Дзень беларускай вайсковай славы». Ничего крамольного эти лозунги не содержали. Может, у кого-то вызывает аллергию упоминание об Оршанской битве, но такой факт имел место в истории, и Константин Острожский действительно разбил превосходящее в 2 раза войско воевод Ивана III. Как бы ни хотелось некоторым вычеркнуть это событие из нашей истории или умолчать о нем, как нередко бывало раньше, — не удастся. Я считаю, нецивилизованно и неэтично поднимать разного рода кампании в печати или нажимать силовыми методами, чтобы заставить забыть нашу историю. Каждый народ имеет свои национальные праздники, в том числе и военные. Ведь не посылает же Великобритания военно-морские эскадры к берегам Индии, когда та празднует День независимости или День освобождения от британских колонизаторов.

Но вернемся к событиям сегодняшних дней, происходящим не где-нибудь на полуострове Индостан, а у нас в Минске.

Студенты встали позади людей, пришедших поздравить первокурсников с принятием присяги, и развернули транспаранты вместе с государственным флагом Республики Беларусь. Дальнейшее развитие событий чем-то напоминает сюжет из старых фильмов о революционерах, вышедших на демонстрацию против своих угнетателей. После того, как ребята переместились с площади к зданию управления Минского метрополитена, к ним подошли двое военнослужащих в камуфляжной форме с радиостанциями, выхватили из рук транспаранты, переломали древки и, захватив транспаранты, удалились... Как говорится, «комедия» окончена.

Эти военнослужащие служат в роте особого назначения, которая дислоцируется в Уручье. Данное подразделение оказывает помощь милиции в охране общественного порядка в ночное время, выполняет задачи комендантской службы и подчиняется Министерству обороны Республики Беларусь. В этот день перед сим подразделением, очевидно, стояла задача осуществить оцепление места принятия присяги курсантами. Какое право имели военнослужащие отнимать и конфисковывать плакаты у ребят, находившихся в 100 метрах от линии оцепления и, разумеется, не стремившихся через нее проникнуть, и, к тому же, не нарушавших общественный порядок? Ведь подобные действия входят в компетенцию милиции. Она ведь присутствовала на мероприятии, но с ее стороны никаких действий по отношению к белорусским студентам, стоявшим с транспарантами, предпринято не было (имею в виду физическое воздействие). Понятно, что солдаты соколами ринулись к студентам не по своей воле, а, разумеется, по чьему-то приказу. Этот инцидент заставляет задуматься: неужели у нас, в Беларуси, опять наступают времена, когда армию используют в политических целях? Неужели уроки Тбилиси и Вильнюса не научили нас ничему?

Маркиз Астольф де Кюстин, побывав в России, написал такие строки: «Политическая система России не выдержит и двадцати лет свободных связей с Западной Европой». Это было сказано в 1839 году. С тех пор прошло более полутора века, но свой смысл, на мой взгляд, это высказывание француза, вкусившего русской действительности, не потеряло. Даже та же Россия в области демократических и экономических преобразований значительно ушла вперед по сравнению с нами. У нас же Министерство обороны ведет войну с «Беларускім згуртаваннем вайскоўцаў», организацией патриотически настроенных офицеров. Вовсе не экстремистов и националистов, как их нередко называют некоторые наши государственные чиновники. По национальности я русский и не собираюсь отказываться от своей национальной принадлежности, но родился и вырос в Беларуси и считаю ее своей Родиной. Я интересуюсь белорусской историей, большую помощь в ее изучении оказали мне члены «Беларускага згуртавання вайскоўцаў», «Задзіночаньня беларускіх студэнтаў» (я являюсь членом этих организаций), да и многие другие люди, которых сейчас нередко называют «националистами» и «экстремистами», желающими развязать кровавую бойню между национальностями в Беларуси. Разве протянули бы они мне, русскому, руку, если бы были экстремистами?

Западный историк Ганс Кон сказал, что национализм — это состояние ума, убежденного, что высшей формой выражения личности может стать только национальное государство. Мы же сейчас якобы строим национальное, демократическое, независимое государство. Вот только в полной мере таким его не назовешь. Демократия подразумевает свободу самовыражения личности. В Декларации прав человека, принятой третьей сессией ООН, проходившей в декабре 1948 года в Париже, в статье 19 сказано: «Каждый человек имеет право на свободу убеждений и на свободное выражение их; это право включает свободу беспрепятственно придерживаться своих убеждений и свободу искать, получать и распространять информацию и идеи любыми средствами и независимо от государственных границ».

Разве это демократия, когда людей за взгляды, не совпадающие со взглядами официальных ведомств, увольняют со службы, как это было с Н.Статкевичем и В.Савинком, когда у ребят-студентов, пришедших на площадь Независимости 5 сентября в цивилизованной форме высказать свои взгляды, забирают и уничтожают средства выражения этих взглядов. Победа, одержанная в августе 1991 года над коммунистическим режимом, должна привести к демократическому государству, а не к новому режиму. Дай Бог, чтобы инцидент, произошедший 5 сентября 1993 года на площади Независимости, был последним. Ибо от этого во многом зависит, будем ли мы жить в свободном обществе.

■ ФАКТ І КАМЕНТАРЫЙ

КАМЕРСАНТ — ГЭТА ГУЧЫЦЬ ГОРДА

Адсутнасць традыцый у банкаўскай справе ў рэспубліцы прымушае не толькі, мякка кажучы, нервавацца кліентаў, але і самі банкі адчуваць некаторы дыскамфорт. Нават пры наяўнасці высакакласных спецыялістаў, якія кіруюць велізарнай машынай, непадрыхтаваныя банкаўскія клеркі могуць загубіць справу, што называецца, на корані. Брэш у гэтай сферы адукацыі, відаць, вырашыла залатаць новая навучальная ўстанова, якая адкрылася ў беларускай сталіцы — Мінскі знешнеэканамічны каледж.

У інтэрв'ю карэспандэнту БЕЛІНФАРМа камерцыйны дырэктар каледжа Артур Марозаў адзначыў, што неабходнасць яго адкрыцця адчувалася даўно. Шматлікія ВНУ па падрыхтоўцы спецыялістаў для растучага ў Беларусі бізнесу — гэта проста ўчарашні дзень.

— Самае галоўнае цяпер — падрыхтаваць для рэспублікі спецыялістаў сярэдняга звяна, хто робіць усю чарнавую работу, без якой наша эканоміка ніколі не будзе рыначнай. Менавіта гэты клас бізнесменаў павінен выконваць мноства самых розных функцый і рабіць гэта граматна. Будучы камерсант — менавіта так, дарэчы, называецца адна са спецыяльнасцей, па якой мы рыхтуем студэнтаў, — павінен быць не толькі здольны прааналізаваць сітуацыю на рынку і правесці маркетынгавыя даследаванні, але і заключыць кантракты, аформіць дакументацыю на замежнай мове па ўсіх міжнародных нормах і правілах, — сказаў А.Марозаў. — Хоць, адкрываючы каледж, мы свядома пайшлі на некаторую элітарнасць навучальнай установы. Тут нашы навучэнцы змогуць праслухаць курс па міжнароднаму прыватнаму праву, заснаванаму на канкрэтным юрыдычным забеспячэнні. Кожны спецкурс, які мы прапануем сваім студэнтам, — аўтарская праграма. Але самае галоўнае — гэта нашы спецыялісты. Лекцыі ў каледжы будуць чытаць вядомыя ў рэспубліцы вучоныя, якія вельмі цесна звязаны з практычным бокам справы, гэта значыць, працуюць экспертамі ў самых розных структурах бізнесу і камерцыі.

БЕЛІНФАРМ.

ЗАВЕТНЫЙ УГОЛОК

КАК ЖИВЕШЬ, МОЙ СТАРЫЙ ПАРК?

Популярен у минчан и приезжих парк культуры и отдыха имени Челюскинцев. Он создавался с 1928 по 1932 год. Сначала занимал территорию 45 га, потом, в 1945 году, его расширили до 56, а сейчас он занимает площадь 72 га. В основном это естественный сосновый массив, но есть и специальные посадки деревьев и кустарников различных видов.

Словом, этот парк — традиционное и любимое место отдыха минчан и многих наших гостей. Какие изменения предстоят там, как удается администрации держать «марку» парка в теперешних условиях — об этом разговор нашего внештатного корреспондента Иосифа Пожоги с директором парка Александром Михайловичем Кривенком.

— Александр Михайлович, что сегодня интересного может увидеть посетитель в вашем парке?

— Не преувеличу, если скажу, что у нас не скучно. Здесь, как и раньше, гулянья, театрализованные представления, тематические республиканские и международные фестивали детского творчества, а к праздникам составляются специальные программы. Много интересного и для детей — проводим культурно-оздоровительные мероприятия и так далее. Ну и, конечно, что за парк без танцев! У нас по-прежнему танцуют в танцевальном зале «Минск», на веранде «Сустрэча», на двух летних эстрадах.

— Вы не упомянули аттракционы, к ним уже давно минчане привыкли...

— Да-да, это уж обязательно. У нас целый комплекс импортных аттракционов — «Супер-8», «Хали-Гали», «Автодром». Функционируют также и наши традиционные — «Колесо обозрения», «Орбита», «Сюрприз», «Детская железная дорога», «Колокольчик», «Веселые горки» и др. Но некоторые уже исчезли — нет, к примеру, «Лодочек», «Сатурна» — они выработали свой ресурс, сейчас в ремонте.

— Ну, а можно ли теперь, как и раньше, взять какой-нибудь спортинвентарь напрокат?

— Конечно, у нас ведь своя спортбаза: тут лыжи, коньки, шашки, шахматы, бадминтон, мячи, волейбольные сетки. Считаю, набор неплохой. Летом больше всего берут шашки и шахматы, а зимой — лыжи и коньки.

— Это прекрасно, но согласитесь, что все это «приобретено», если так можно выразиться, давно. А новенькое что-нибудь есть?

— Да вот хотя бы проведение фольклорных праздников — их раньше не было. А в этом году мы, например, организовали в парке народное гулянье «У нядзелю красную пяём вясну ясную». В конце сентября будет «Осенний бал» — это часть городского праздника «Восеньскі кірмаш». В парке теперь выступают артисты самодеятельности — народный хор ДК МАЗ, коллектив ветеранов войны и труда «Память сердца», образцовый детский ансамбль танца «Чабарок» — и профессиональные — из театра музыкальной комедии и драмтеатра, такие известные артисты, как Юрий Ступаков, Нелли Богуславская, поэт-сатирик Александр Алексейчик и другие.

— А как же вы решаете финансовые проблемы? Ведь сейчас это, видно, непросто?

— Да, сегодняшнее финансовое состояние парка тревожит. И если б не помощь Первомайского райисполкома, спонсоров (фирмы «Медикэа», «Эллипс-Рио», «Радио-Бизнес»), было бы тяжко. Но, конечно, на все нужды средств мало. Давно пора ремонтировать танцзалы, аттракционы, дорожает электроэнергия и тепло, нужно обновлять радиоаппаратуру и т.д. Словом, расходы громадные. И выход мы видим пока только один — расширять сотрудничество с фирмами. Тем более, что наметили установить в парке парашютную вышку, заменить некоторые аттракционы, оборудовать небольшие кафе на открытом воздухе на 3-5 столиков, а также благоустроить сам парк. В будущем планы большие: думаем строить новую летнюю эстраду (проект уже разработан), водоем в южной части парка. Будут и другие изменения. Короче говоря, жизнь продолжается, и наш старый парк будет по-прежнему традиционным местом отдыха минчан. По крайней мере, мы постараемся сделать так, чтобы людям было в нем хорошо.

СУДЬБА

ДУШИ ПРЕКРАСНЫЕ ПОРЫВЫ

Галина ГОЛОВАТАЯ, «ДВ»., Фото Юрия ЗАХАРОВА.

«В жизни должно быть побольше цветов. Хорошо бы людям научиться любоваться красотой, видеть ее. Но только доброе сердце сможет эту красоту увидеть и понять». (Из разговора с Ириной Цвирковской).

ТВОРЧАСЦЬ • ШЛЯХ ДА СЯБЕ
БЕЛАРУСЬ • 93

С Ирой Цвирковской я ехала знакомиться как с мастерицей по фриволите. Хотелось встретиться с человеком, который освоил этот уникальный способ рукоделия.

Но мне повезло больше — я открыла для себя удивительного, редкой душевности по нашим временам человека. А фриволите — изящное плетение кружев с помощью челноков — лишь одно из многочисленных увлечений Ирины.

— Год назад, — говорит она, — я случайно прочитала о том, что идет набор на курсы малого предприятия «Беларусачка», где будут обучать фриволите. В рекламе была помещена и фотография красивейшего воротничка. Он мне очень понравился, и тогда я решила: непременно научусь делать такие вещи.

Ира успешно выполнила данное самой себе задание. Теперь ажурные «неземные» салфетки и воротнички она выполняет сама. Девушка подробно объясняла и показывала, как все это делается.

По ее словам — «очень просто». Правда, мне показалось — невероятно сложно. К тому же требует великой кропотливости и терпения.

Сначала я удивилась: как в Ире сочетается одновременно и это спокойствие, и активная, насыщенная разными интересными делами жизнь. Но дальнейший разговор расставил все на свои места...

— Я считаю, что в наше время нужно заниматься искусством и творчеством, любить их. Они помогут. Они спасут нас. Они сделают нас добрее.

Так думает Ира. И живет так. Выставки, концерты, новые постановки в театрах — все ее привлекает, везде хочется да и удается побывать. И это несмотря на ее недуг (Ирина — инвалид с детства, у нее болезнь позвоночника). Особенно любит Белорусский театр им. Я.Купалы и театр музыкальной комедии. А вообще Ирина очень любит музыку, у нее дома хорошая фонотека, а один из любимых певцов — Георг Отс.

Ира увлеченно рассказывала, а я вглядывалась в ее лицо. И пыталась понять, чем же оно, в общем-то вполне обычное, останавливает на себе взгляд, заставляет вглядеться в ясные, немного грустные глаза?..

Ира, разговорившись, призналась, что в детстве мечтала стать артисткой.

— Но судьба распорядилась иначе, — вздохнула она. — Я окончила библиотечный факультет института культуры. Зато, когда училась, была внештатным корреспондентом на радио. Это сотрудничество мне очень помогло морально. Ведь я встречалась со многими людьми искусства, с артистами — брала интервью. И никто из них ни разу не повел себя так, чтобы я почувствовала свою ущербность. Я поверила в себя и стараюсь не обращать внимания на свой недостаток — живу и все. Ведь жить так интересно!

Признаться, в этот момент мне стало немного неловко, стыдно перед самой собой. Я вспомнила, как часто, собираясь с друзьями, каемся, что не так живем, что не о том хлопочем, не о том думаем и переживаем. И самое главное — осознаем, что больше так нельзя, не может продолжаться, что срочно надо бы, хорошо бы непременно... Но, на следующий же день — некогда, не хватает времени. Или, может, мы до такой степени стали равнодушными даже к своим желаниям?

А Ира... Она не ушла в себя, не замкнулась. Не потеряла интереса к жизни. Иногда даже пишет что-нибудь «для себя». Раньше, в детстве, это были стихи.

— Они в основном о врачах, — рассказывает Ирина. — Мне тогда часто приходилось бывать у них на приемах. И всегда попадались очень хорошие люди. Я верила, что они мне помогут...

Теперь же Ира больше пишет прозу. Есть у нее цикл небольших рассказов, объединенных темой «Не такие как все».

Один из них — о мальчике-сироте. Он всю свою жизнь бродяжничал по земле, собирая по домам ненужные вещи и еду. Ему всегда было холодно. Не оттого, что не было жилища, — оттого, что был одинок. В своем очередном пристанище — сарайчике на окраине города — мальчик встретил собачонку, такую же одинокую, как и он... Вдвоем им было теплее ночевать на клочке соломы. Они уже не были одиноки. Они нашли друг друга.

Прочитав рассказ, я поддалась его грустному настроению. И подумала было: может, в своих героев Ира вкладывает собственные чувства, переживания?

Но нет! Она не одинока. К тому же я, наконец, поняла, что притягивало в ее лице. Это было лицо счастливого человека. В общем-то счастливых, как и несчастных, у нас много. Но в основном счастье-то наше какое — кратковременное, эпизодичное. Вот, кажется, мы счастливы, а через час — опять уныние. Ирино же счастье казалось постоянным, непреходящим. То есть таким, каким должен чувствовать его каждый человек. Ведь сама жизнь, что нам дана, — уже счастье. А главное, по словам Иры, в любой ситуации оставаться человеком, не растрачивать на плохие дела свою душу...

...Осень уже вступила в свои права. Ира вместе с кошечкой Алисой («ее мама подобрала на улице») провожали меня до остановки. Под ногами шелестела желто-красная опавшая листва. Воздух был насыщен этим особым запахом осени. Умиротворенность в природе создавала спокойствие в душе. Мы с Ирой замечтались. А потом она, как бы в продолжение нашего разговора, сказала: «Я верю в людей, в людскую доброту. С ней мы не пропадем».

ВЕСТКІ З ГРАНІЦЫ

Як паведамілі карэспандэнту БелаПАН у прэс-цэнтры Галоўнага ўпраўлення пагранічных войскаў Беларусі, пагранічнікі Гродзенскага атрада на кантрольным пункце «Прывалка» затрымалі групу, якая складалася з 17 грамадзян Кітая, якія трымалі шлях у Польшчу праз Літву з падробленымі пашпартамі. А на прапускным пункце «Лоша» пагранічнікі Смаргонскага атрада раззброілі расіяніна Віталя Кавылкіна, калі ён вяртаўся на радзіму з Літвы з газавым пісталетам «Агент». Усяго ж за восем прайшоўшых месяцаў беларускія пагранічнікі адабралі 191 адзінку агнястрэльнай зброі, затрымалі 683 парушальнікаў дзяржаўнай граніцы (за ўвесь 1992 год — 489), з якіх каля 80 працэнтаў — прадстаўнікі Афра-Азіяцкага рэгіёна. За гэты перыяд граніцу з Польшчай, Літвой і Латвіяй афіцыйна перасяклі 7663 тысячы чалавек і 971 тысяча транспартных сродкаў (за ўвесь 1992 год адпаведна 9,9 мільёна і 892 тысячы). Ураджайным на кантрабандыстаў быў для беларускіх пагранічнікаў жнівень: затрымана 47 грузаў на агульную суму 14 мільёнаў рублёў. Знамянальна, што з Беларусі, як правіла, спрабуюць вывозіць каляровыя металы, тавары народнага спажывання, прадукты і да т.п., а сярод незаконна ўвозімых тавараў дамініруе агнястрэльная зброя.

Віктар ФЕДАРОВІЧ.

РЭСПУБЛІКА

Фонд дапамогі для выжывання газет, якія выдаюцца ў зоне жорсткага радыяцыйнага кантролю, створаны на сходзе прадстаўнікоў Беларускай асацыяцыі журналістаў–чарнобыльцаў. Сродкі яго будуць фарміравацца з уступных і штогадовых узносаў членаў гэтай арганізацыі, дабрачынных ахвяраванняў, а таксама паступлення ад вытворчай і гаспадарчай дзейнасці. З рэзерваў фонду мяркуецца аказваць неабходную дапамогу газетам у раёнах, што пацярпелі ад чарнобыльскай катастрофы, а таксама журналістам, якія працуюць там. Дададзім, што Беларуская асацыяцыя журналістаў–чарнобыльцаў, створаная два месяцы назад, ужо налічвае трыццаць калектыўных членаў.

* * *

Незвычайная гуманітарная дапамога прыбыла гэтымі днямі ў Віцебск з нямецкага горада Нінбурга. Гэта сотні кніг, большасць з якіх — падручнікі на нямецкай мове па розных галінах ведаў. Усе яны будуць адпраўлены ў школы абласнога цэнтра. А мясцовы Саюз немцаў, які быў атрымальнікам гэтага спецыфічнага грузу, чакае ў бліжэйшы час яшчэ адну аналагічную пасылку. На гэты раз жыхары Франкфурта-на-Одэры паабяцалі прысланы дзіцячыя кніжкі на нямецкай мове, прызначаныя для самых маленькіх віцябчан.

* * *

Больш чым на шэсць мільёнаў рублёў быў заніжаны кошт будаўніцтва катэджаў у Лунінцы. Да такога вываду прыйшлі пасля праверкі супрацоўнікі кантрольна–рэвізійнага ўпраўлення і мясцовага аддзялення міліцыі па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю. Правярнуць аферу з дапамогай розных падтасовак спрабавалі начальнік мясцовай БПМК–17, галоўны інжынер райсельбуда і адзін «свой» чалавек. Цяпер, вядома, яны адчуваюць сябе не вельмі ўтульна.

* * *

У будучым годзе жыхары Новалукомля змогуць дабрацца да вузлавой станцыі Орша па новай стальной магістралі. Ужо вядуцца работы па пракладцы чыгуначнай веткі ад цэнтра беларускіх энергетыкаў да дарогі Орша — Лепель, якая праходзіць за трыццаць кіламетраў. А пакуль кладуцца шпалы і рэйкі. У Новалукомлі пачалі будаўніцтва вакзала.

БЕЛІНФАРМ.

РОЗДУМ НАД КНІГАЙ

МІР ВАМ УСІМ!

Алесь МАРЦІНОВІЧ.

ТЛУМНА і неспакойна ў нашым свеце. Якім аптымістам ні заставайся, а кожны чарговы дзень прыносіць нямала засмучэнняў. І тое робіцца не так, як хацелася б... І гэтае жадае лепшага... Адзінае ўратаванне, думаецца, у цвярозай развaжлівасці і здатнасці, ва ўменні, насуперак усяму, своечасова ўсміхнуцца. А там, дзе смех, няма месца смутку. Гэта не я кажу, падобным чынам ставіўся да жыцця вялікі і непераўзыдзены класік яўрэйскай літаратуры Шолам-Алейхем. Сапраўднае ж яго прозвішча Рабіновіч. Шолам Нохумавіч Рабіновіч... А Шолам-Алейхем — псеўданім і перакладаецца ён на беларускую мову, як мір вам!

Мір вам, людзі добрыя, мір і спагада — гаварыў ён усёй сваёй творчасцю. І хацеў, каб людзі жылі на зямлі ў хаўрусе і згодзе, бо толькі тады можна заўсёды знайсці ўзаемаразуменне. Ці не таму лепшыя творы Шолам-Алейхема гэтак надзённа гучаць і сёння? Ці не таму ў іх знаходзіш адказ на многія пытанні, якія хвалявалі людзей раней, непакояць сёння ды і пастаянна будуць прыцягваць да сябе ўвагу?

А што гэта і на самай справе так, лёгка пераканацца, перагарнуўшы старонкі аднатомніка Шолам-Алейхема «Тэўе-малочнік», што выйшаў у выдавецтве «Мастацкая літаратура» і папоўніў серыю «Скарбы сусветнай літаратуры». Дзякуючы Максіму Валошку, Алене Васілевіч, Юліі Канэ (дарэчы, яна разам з Рыгорам Рэлесам укладальнік кнігі, а таксама напісала прадмову), Сяргею Міхальчуку, Феліксу Баторыну, Змітраку Бядулю па-беларуску загучалі найбольш значныя творы пісьменніка — аповесці «Тэўе-малочнік», «Хлопчык Мотл», многія апавяданні, юнацкі раман «Песня песняў».

Шмат смеху ў гэтых творах. Але смех гэты своеасаблівы. Ён і ачышчальны, паколькі дазваляе як бы выпрастацца душой. І гаркотны, бо гэта па сутнасці смех скрозь слёзы. Нездарма ці не самы любімы герой пісьменніка хлопчык Мотл прызнаваўся: «Мне добра, я — сірата». Не надта песціла жыццё і самога Шолам-Алейхема. Рана памерла маці, а мачыха аказалася чалавекам злым... Няпростымі былі і «жыццёвыя універсітэты». Ды і калі паспрабаваў узяцца за пяро, турботаў не паменшала. Спачатку карыстаўся старажытнаяўрэйскай мовай іўрыт, на ёй нават напісаў некалькі прыгодніцкіх і гістарычных апавяданняў. Ды хутка зразумеў — простаму люду найбольш блізкая і зразумелая ідыш. А ў 1883 годзе (нарадзіўся ў 1859-ым) і выступіў упершыню пад псеўданімам.

«Шолам алейхем!» — гэта традыцыйнае яўрэйскае вітанне, якім абменьваюцца пры сустрэчы добрыя людзі. І неабавязкова знаёмыя. У нейкай ступені і гэта (хаця на першым месцы была ўжо сусветная вядомасць) сказалася на той павазе, з якой паставіліся да Шолам-Алейхема жыхары Баранавіч, калі ён у ліпені 1908 года спыніўся там, бо быў запрошаны на адкрыццё мясцовага таварыства аматараў яўрэйскай літаратуры і мастацтва. На жаль, захварэў. Два месяцы не ўставаў з ложка, і ўвесь час каля яго пакоя знаходзіліся прыхільнікі яго нага таленту, а ля ложка дзяжурылі па чарзе студэнты, рабочыя...

Ды пра саму кнігу... Проза Шолам-Алейхема па-беларуску гучыць вельмі натуральна. Безумоўна, сказваецца і майстэрства перакладчыкаў (той жа М.Валошка прайшоў добрую школу, перакладаючы з арыгінала польскіх пісьменнікаў, украінскіх і рускіх). Але, бадай, нельга не прыслухацца і да думкі Ю.Канэ, выказанай у прадмове: «Стыхія гутарковай мовы, якой бліскуча карыстаўся Шолам-Алейхем, лягчэй паддаецца перакладу менавіта на беларускую мову з яе вялікай здатнасцю маляваць свежым, вострым, гнуткім словам усе бакі і адценні жыцця простага чалавека з яго святлом і ценем, смехам і слязою».

Між іншым, адначасова з гэтай кнігай у выдавецтве «Юнацтва» выйшла кніжка «Хлопчык Мотл». Гэта аповесць, дарэчы, была выдадзена па-беларуску яшчэ ў 1938 годзе. Праўда, пад назвай «Хлопчык Мотка». У 1939 жа годзе выйшлі «Запіскі коміваяжора». А ў 1958 годзе пабачыла свет дакументальна-мастацкая аповесць Уры Фінкеля «Шолам-Алейхем».

«Шолам алейхем!» мае яшчэ і больш шырокае значэнне, яго можна перакладаць і як «Мір усім!». Да кожнага з нас звяртаецца сёння слынны майстра яўрэйскай прозы. Перачытваеш кнігу, атрымліваеш асалоду ад слова гутарковага, сакавітага і міжволі думаеш, а чаму б з цягам часу не выдаць па-беларуску і аднатомнік «дзядулі яўрэйскай літаратуры» Мендэле-Мойхер-Сфорыма?! Ён жа да ўсяго і наш зямляк, нарадзіўся ў Капылі!

«ДВ» ПРЕДСТАВЛЯЕТ НОВЫЕ ФИЛЬМЫ:

«НОВЫЙ ОДЕОН»

Честное слово, в наши веселые времена, ежеминутно взывающие к чувству повышенной гражданской ответственности, непременно хочется чего-то необязательного. Ведь даже погода, неподвластная никакой инфляции, и та обязывает надеть то плащ, то пальто, а то и, страшно сказать, шубу. А поскольку шубами теперь основная масса населения, как правило, не располагает, то приходится компенсировать их все тем же чувством гражданской ответственности. И так по кругу, без конца.

Впрочем, есть способ из этого круга вырваться — хотя бы на полтора часа. Для этого нужно всего-то: найти на киноафише название «Новый Одеон», отправиться по указанному адресу, купить билет и...

Глазам вашим предстанет зрелище сугубо комедийное, но не совсем обычное. Ибо это будет кино без начала, середины и конца — такое, что его можно смотреть с любого места. И тут уж как повезет. Можете попасть на просмотр в тот самый момент, когда Панкратов-Черный будет смотреть по видео, как Харатьян соблазняет Татьяну Васильеву, причем на немецком языке, под характерно простуженный закадровый перевод. Или вдруг зайдете в кинозал, и на экране — Михаил Кокшенов, Валерий Носик, Владимир Меньшов, Евгений Моргунов, и при этом все они как бы женщины. А самая из них красавица — опять же Панкратов-Черный в платье крепдешиновом, и его соблазняет все тот же неугомонный Харатьян. В общем, когда ни взглянете — увидите «звездных» артистов Панкратова-Черного и Харатьяна в разных коротких новеллах. То они — нищие-попрошайки, то, наоборот, вполне респектабельные посетители валютного ресторана, а то и вовсе — что-то вроде Штирлица и Мюллера в недрах Третьего рейха.

Так что это на самом деле совершенно особое зрелище, созданное на киностудии «Новый Одеон» режиссером Анатолием Эйрамджаном по своему сценарию. Картина снята в лучших традициях западных шоу. Тех самых шоу, где царствует юмор, пародия, лицедейство и полная необязательность.

«МИЛЕНЬКИЙ ТЫ МОЙ»

Новую цветную трагикомическую мелодраму с таким названием предлагают вниманию зрителей киностудия «Киев-АСК» и малое предприятие «Бизнес-АСК». Автор сценария — Михаил Ворфоломеев, режиссер-постановщик — Тимур Золоев.

...Попытки спивающегося сорокалетнего актера Александра Никитина, «звезды» недавних лет, вернуться к творческой жизни терпят неудачу за неудачей. Кино и театр больше не нуждаются в нем. Ушла жена. Но появились новые «друзья», готовые «помочь в беде».

И вдруг в этой странной жизни между запоями и похмельями появляется ангел-спаситель в образе милой и «сумасшедшей» театралки из провинции — Жени Сундуковой.

Настойчивость и целеустремленность, мягкий юмор, провинциальную прямолинейность и женское обаяние, даже незаурядное актерское мастерство использует Женя, чтобы вернуть Никитина к его прежней, дозапойной жизни.

Женская слабость — великая сила. Никитин обретает былую форму, старые театральные друзья снова занимают свои места в его жизни. Вот только Жене это место уже не найти...

Главных героев играют Лидия Ежевская и Юрий Шлыков. В фильме снимались также В.Антонов, Н.Шаралапова, Е.Паперный, М.Старых, Л.Лобза и др.

«СТУДЕНТКА»

Те, кто не успел посмотреть эту картину раньше, теперь имеют такую возможность. Цветная французская художественная кинолента «Студентка» создана известным кинорежиссером Клодом Пинното по своему сценарию, написанному в содружестве с Даниелем Томпсоном.

Каждый день студентки Валентины расписан буквально по минутам. Она не разбрасывается на мимолетные увлечения. Валентина с большей охотой готова поговорить с однокурсницей о стилистике Флобера или Джойса, поразмышлять о структурализме, чем тратить время на очередную связь. Но всему свое время, и студентка встречает молодого человека по имени Эдуард. Трудно представить себе натуру более противоположную натуре Валентины, чем этот музыкант, композитор, сердцеед. Девушка интересуется политикой, а Эдуард в свои двадцать восемь лет ни разу не голосовал. Привыкшей к порядку, внутренней дисциплине девушке очень мало импонирует разбросанность, неорганизованность парня. Она предпочитает спать по ночам, чтобы утром идти в университет со свежей головой, Эдуард же любит чуть ли не до утра бренчать на инструменте, сочиняя музыку, звонить друзьям среди ночи и трепаться с ними. Из-за этого между влюбленными частенько случаются стычки.

Однако, как часто бывает в жизни, их неудержимо повлечет друг к другу. Ему станут интересны ее рассуждения о классической литературе. У нее же появится интерес к музыке, которую он сочиняет, к его миру. И теперь уже не спит по ночам влюбленная Валентина, ожидая телефонного звонка от Эдуарда, уехавшего на гастроли в другой город.

В роли главной героини выступает Софи Марсо, хорошо знакомая зрителям по фильмам «Бум» и «Бум-2». В роли Эдуарда снялся Винсент Линдон.

«КАЛИГУЛА»

Картина создана совместно кинематографистами США и Италии. Авторы сценария и продюсеры — Боб Джакконе и Франко Розелини, режиссер — Тинто Брасс.

История четырехлетнего правления римского императора Калигулы позволила авторам фильма рассказать о власти, которая развращает человека, и он, возвеличиваясь как правитель, деградирует и погибает как личность.

Для Калигулы все началось, когда он, внук и один из наследников престарелого императора Тиберия, был вызван во дворец, оказался в центре смертельно опасной борьбы и решил ее исход: оставшись наедине с тяжело больным Тиберием, он завладел его кольцом — символом императорской власти, предоставив своему другу Макро задушить старика.

Поддержанный гвардией Калигула стал новым Цезарем. Он не обременял себя делами государства. Приказав для начала казнить Макро, он основное внимание уделил расправе со всеми, в ком видел опасность для себя, а потом и с теми, кто имел несчастье стать жертвой его подозрительности и неуравновешенности.

Неуравновешенность постепенно переросла в болезненную манию, сделавшую Калигулу злобным и капризным тираном, упивающимся властью над «человеческим стадом».

Надо видеть, как он заставляет приближенных с рабским подобострастием принимать самые нелепые свои выходки (любимый конь, введенный им в сенат, — одна из них), как с неизменной садистской улыбкой посылает солдат в атаку на несуществующего противника, как по его команде блеют его гости, и впрямь уподобляясь овечьему стаду. С той же циничной ухмылкой он на глазах молодого офицера насилует его невесту, а потом подвергает унизительным издевательствам жениха. Донельзя распущенный в личной жизни, Калигула превратил дворец в гигантский публичный дом, где проходили беспредельные по аморальности оргии, и самые знатные женщины Рима по приказу императора за деньги отдавались всем желающим. Весь Рим был ненавистен и враждебен...

В фильме снимались Малколм Макдауэлл, Тереза Анн Савой, Элен Миррен, Джон Гилгуд.

Показ картины «Калигула» разрешен только в кинотеатрах эротического фильма.

«НА ГРЕБНЕ ВОЛНЫ»

Картина создана американскими киномастерами. Поставила ее режиссер Кэтрин Байджоу.

Джонни Юта мечтал стать профессиональным футболистом. Но травма поставила точку на его карьере. Тогда Джонни решил поступить на работу в ФБР. Хорошая физическая форма, ловкость и быстрота реакции молодого агента сыграли не последнюю роль в том, что именно его — под началом старшего коллеги — послали с заданием на Западное побережье страны, где предстоит расследовать серию нападений на банки...

Главные роли исполняют Патрик Суэйз, Кину Ривз, Гэри Баси.

СВЕЦКАЯ ХРОНІКА

АЎТАЗЛОДЗЕІ НА НУМАР НЕ ГЛЯДЗЯЦЬ

Ул. інф. «ДВ».

Мінскія ўгоншчыкі ўнеслі свой спецыфічны ўклад у так званую «народную дыпламатыю», аставішы аб сабе незабыўны ўспамін у некаторых дыпламатычных прадстаўніцтвах. Доўга будуць памінаць іх кітайскія дыпламаты, якія за паўгода пазбавіліся трох машын: двух «Лад» дзевятай мадэлі і «Мерсэдэса». Вядома якімі словамі пракаменціравалі ўгон «Лады» (той жа дзевятай мадэлі) расійскія дыпламаты.

Японская «Таёта» толькі выпадкова не змяніла японскіх дыпламатаў на беларускіх злодзеяў, бо апошнія не здолелі яе завесці, і справа скончылася разбітым шклом.

На гэтым фоне зусім дробяззю выглядае выпадак з машынай амерыканскага дыппрадстаўніцтва. Дзеці звінцілі з яе фірменныя знакі, але ўсё ж потым іх вярнулі. Кажуць, што «не за так».

ТРЕТИЙ ТАЙМ

БОМБАРДИРЫ, БОМБАРДИРЫ, БАЛОВНИ ФОРТУНЫ.

Игорь КРУМКАЧЕВ

Пройдена половина дистанции предварительного этапа мини-футбольного турнира клуба «Третий тайм» и редакции газеты «Добры вечар». Минувший тур принес следующие результаты:

«Харламов-83» — «Форвард» — 5:4;
МЗОР — «Гвардеец» — 1:2;
ВРЗ — «Парадокс» — 2:0;
«Виктория» — «Корона» — 1:0;
«Академик» — «Байт» — 5:3;
«Стадион» — «ЛОМ Юнайтед» — 4:1;
«ЧК» — «Бинго» — 0:1;
«Терминатор» — «Орион» — 2:1.

Два мяча, забитые в ворота «Парадокса», вывели в единоличные лидеры среди снайперов турнира Леонида Шелега из команды ВРЗ. На его счету теперь 9 точных попаданий. На мяч меньше у Зезюльчика (РФСК). По 6 раз отличались пять футболистов. Именно столько мячей доставали вратари из сетки собственных ворот после ударов Большого и Ермолаева («Харламов-83»), Нестюка («Форвард»), Макарова («ЛОМ Юнайтед»), Сафарьяна («Тайм-Фартех»).

И еще о бомбардирах. В конце прошлого года была опубликована заметка о создании в рамках «Третьего тайма» клуба снайперов под названием «Клуб ТТ-250». С того времени список самых удачливых и метких, естественно, претерпел некоторые изменения, и на 23 сентября девятка игроков, забивших 30 и более мячей, выглядит следующим образом:

1. Саврицкий Сергей («Электроника») — 75 мячей,
2. Гридюшков Сергей («Форвард») — 50,
3. Рамазанов Вячеслав («Электроника») — 42,
4. Карачун Игорь («Форвард») — 40,
5. Шишкин Валерий («ЧК») — 39,
6. Шелег Леонид (ВРЗ) — 38,
7. Зеленковский Александр («Виктория») — 36,
8. Лушутин Сергей («ЧК») — 35,
9. Кирвель Сергей («Туман») — 30.

ГЭТА ФАКТ

ШТО Ў ЛІТВУ, ШТО Ў ГРУЗІЮ...

Нацыянальны банк дадаткова вызначыў грашовую суму, якую можна вывозіць у Грузію і Азербайджан. Яна такая ж як і для краін Балтыі і далёкага замежжа — да 100 тысяч рублёў купюрамі вартасцю да 1000 рублёў. Гэта пэўна звязана з тым, што Грузія і Азербайджан не падпісалі рамачнага пагаднення аб мерах па стварэнню рублёвай зоны.

На таргах Тбіліскай міжбанкаўскай валютнай біржы 17 верасня адзін «зялёненькі» ішоў па 12715 купонаў, за расійскі рубель давалі 10,25 купона.

Дзмітрый ГРЫВЕНСКІ.

Личный интерес

ПРОДАЮ

Продам телевизоры «PLANTRON-7490», многосистемный (PAL/SEKAM/NTSC), автопоиск, стереозвук, разрешение — 700 линий, плоский экран, цена: 650-700 долларов США (в рублях по курсу). Т. 639-048, 639-122 (с 10.00 до 18.00).

Продаем изящную итальянскую мебель. Т. 639-048, 639-122 (с 10.00 до 18.00).

Зимние сапоги, р. 37,5. Т. 573-950 (после 19.00).
Задний мост 2141. Т. 706-312.
ТЦ 510, 441, 418. Т. 560-919.
Холод., мороз., ТЦ, ВМ. Т. 232-204.
Срубы. Т. 793-119.
А/м ВАЗ 2101 в хорошем состоянии. Т. 773-077 (с 9.00 до 17.00).
Секцию «Таямніца». Т. 635-637.
Уч-к 0,1 га и ноль 6х9х2,5, 45 км — 1000 $, батарей отопления чугунные. Т. 496-761. Николай.
Секцию «Таямніца» 4-блочную со шкафом. Т. 535-805.
Дачу за СКВ возле Жодино. Т. 65-562. Лиля.
Щенков добермана недорого. Т. 381-063.
Сигареты «WEST», «HB», «CAMEL» и другие, водку «Федоров» (пр-ва Германии). Т. (0172) 421-288, (80127) 777-892 (с 9 до 18 часов).
Корову. Т. 470-724, 210-301 (веч.).
Кухню из натур. дерева (дорого). Т. 374-114, 652-624.
Мягкий угол «Бальсан» новый. Т. 247-248.
Кокарбоксилазу. Т. 728-293.
Д-ль ВАЗ 21011 (б/у). Т. 403-935.
М/г «Сапфир-307Д». Т. 656-733, 683-659, 242-138.
Подержанные легковые автомобили и запчасти. Т. 661-919.
В/к «FUJI-195» (Яп.). Т. 629-416.
Кухню (Австрия): стенка, плита, холодильник, морозильная камера, сантехника. Т. 639-531.
М/у «Диалог», велюр. Т. 614-317.
А/м «Ауди-100», 81 г.в. Т. 597-323.
51 ТЦ-431 И, 418 ДИ. Т. 713-791.
Двигатели ЯМЗ 236, 238; з/ч. Т. 327-049, 437-300.
А/м «Москвич-407». Т. 567-994.
А/м «Таврия» нов. Т. 611-821.
Ж/б блок-комнату. Т. 317-719.
Квартиру ЖСК, гараж, дачу. Т. 596-821.
Квартиру. Т. 462-768.
Щенков дога с отличной родословной. Т. 666-174.

М-21412, 92 г.в.; св. серый, 5 ст, газ + бензин + прицеп «Немига-2», недорого Т. 393-094.

Холод., «Вятку». Т. 275-373.
Мягкий угол. Т. 232-907.
Дачный участок (6 соток, цоколь, гараж) на берегу Дубровского озера (р-н Раубич). Т. 335-025 (после 16.00), Валера.
ВАЗ-21083 (91 г.в.), «Опель-Коммодор» (81 г.в.). Т. 319-107.
Хол., мороз., газ. плиты, «Вязынку», «Мару». Т. 642-036.

КУПЛЮ

СНП, РЭС-9, 10, 22. Т. 503-030.
Лом меди, бронзы. Т. 254-024.
Разъемы, м/схемы. Т. 560-229.
Холодильник. Т. 218-097.
Постоянно СКВ. Т. 406-953. Звонить вечером после 19 ч.
ВМ-12 (б/у). Т. 535-669.
Золотые изд. б/у, коронки. Т. 252-114.
ТЦ 418, 441, 510. Т. 560-919.
Холод., мороз. Т. 212-742.
Телевизионные микросхемы без маркировки. Т. (095) 490-51-54 (вечером).
Капролон, винипласт, эболит. Т. 259-172.

Орган. купит 4-комнат. квартиру улуч. планировки в престижном р-не г.Минска для семьи работников. Форма оплаты любая. Посредников просьба не беспокоить. Конт. т. 364-939.

Отходы пр-ва. Т. 501-259.

Электроды ОЗЛ 9 А, сл 11. Т. 610-195.

ИЖ 412, М 2140, ИЖ-комби 86-92 г. в хор. сост. Т. 465-772.
Стар. награды, значки, монеты, антиквариат. Т. 278-125.
51, 54 ТЦ (можно б/у). Т. 711-780.
Постоянно покупаем ТНП от поставщиков крупными партиями по б/р. Т. 235-646, 213-821.
Золото до 7 $ — 1 г. Т. 319-107.
АИ-93. Т. 642-036.

МЕНЯЮ

ВАЗ 2105, дачный участок на 1-комнатную квартиру, часть дома или продам. Т. 558-366.
Полуторную (19 кв. м), центр на большую пл. Т. 335-904.
Фаниполь 2-комн. раздельн., 32 кв. м, 3 этаж, кухня 9 кв. м, лоджия, тел., участок 10 сот. на квартиру в Минске. Т. 774-812 (с 19.00).

СДАЮ

Прокат: ВМ 12, кас. Т. 233-738.

СНИМУ

2-комн. кв. с тел. (к-тр «Киев», ул.Кульман). Т. 787-387, 374-379.

ПРИГЛАШАЕМ

В РП 1.10, Брест. Т. 321-759.
Вязальщиц со своими вяз. машинами для работы на дому. Т. 700-475.
Бригаду для строительства цоколя. Т. 230-843, 699-624.

В Германию за автомобилем на микроавтобусе. Помощь в приобретении. Т. 584-068.

В РП 29.09. Т. 207-331.
РП, Чехию + 2 дн. РП. Т. 624-941.
МП обучит и примет на работу юношей после армии по специальн. монтировщик ювелирной бижутерии. Т. 330-131 (после 19.00).
Опытного бухгалтера, технолога по колбасам. Т. 639-531.

УСЛУГИ

Перевозка грузов. Т. 495-010.

В кратчайшие сроки зарегистрируем совместные иностранные предприятия, ООО, МП, АО, ВЭС. Изготовим печати и штампы. Т. 200-247, 200-259.

Ремонт электрооборудования. Т. 661-919.
Ремонт ТЦ. Т. 214-382.
Облицовка. Т. 485-000, 630-336.
Ремонт теле-, видео-, аудиотехники, телефонов, факсов, ксероксов. Т. 232-791.
Кузовной ремонт автомобилей. Т. 661-919.
Быстро обналичу. Т. 660-272.
Ремонтируем легковые автомобили. Т. 661-919.
Визы в Австрию, ФРГ. Т. 390-888.
Сборка мебели, сантехнические и сварочные работы. В наличии имеется оборудование и материалы. Т. 609-108, 304-745.
Перевозка груза. Т. 537-901.
Видеосъемка. Т. 473-394.
Загран. паспорта. Т. 390-888.
Изготавливаю и ремонтирую мягкую мебель. Т. 328-566 (с 14.00).

Печати за 2 часа. Логотипы и товарные знаки за 5 дней. Т. 526-500.

Доставка на дом напитков, закусок, сигарет. Ежедневно с 19.00 до 3.00. Т. 721-329.

РАЗНОЕ

Реализуем кабель АПВГ 2х2,5. Поставляем кабельную продукцию. Т. 219-670.
Центр йоги и парапсихологии. Т. 460-816, 589-416.
Ищу работу. Есть авто. Куплю авто с буровой установкой или меняю на ВАЗ-2105, 83 г.в. Т. 232-351.
Визы, ваучеры в РП. Т. 660-272.
Нужен обмен мелких купюр на крупные. Т. 406-549, 408-488.

Покупаем, продаем СКВ по б/н расчету. Т. 322-478.

Излечит от алкоголизма, курения, наркомании известный врач-психотерапевт А.Довженко. Конт. т. в Минске: 620-726, 608-760.

Наша афіша

ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА

29 ВЕРАСНЯ — балет «Карсар».

ТЭАТР імя ЯНКІ КУПАЛЫ

29 ВЕРАСНЯ — «Гаральд і Мод».

ТЭАТР МУЗКАМЕДЫІ

29 ВЕРАСНЯ — «Мая жонка — ілгуння!».

ТЕАТР-СТУДИЯ КИНОАКТЕРА

28, 29 СЕНТЯБРЯ — «Фантазии по Гоголю» (19.00). (Заказ билетов по тел. 23-08-71.)

БЕЛГОСФИЛАРМОНИЯ

Концертный зал (пр-т Ф.Скорины, 50). 27, 28 СЕНТЯБРЯ — ТЕАТР-СТУДИЯ М.ЖВАНЕЦКОГО. Для детей: фокусы, клоунада, иллюзия, куплеты, юмор (16.00); «Одесская юморина». ТЕАТР-СТУДИЯ М.ЖВАНЕЦКОГО (19.00).

Зал камерной музыки (пр-т Ф.Скорины, 44-А). 28 СЕНТЯБРЯ — СОНАТНЫЙ ВЕЧЕР. В.ЗЕЛЕНИН (скрипка), И.НЕВСКАЯ (фортепиано). Произведения Моцарта, Шуберта.

На кінаэкранах

28 СЕНТЯБРЯ

«МОСКВА»: «Дьявольское ралли–2000» — 12.00(л), 16.00, 20.00. «Окно в Париж» — 14.00, 18.00, 22.00(н).

«ОКТЯБРЬ»: «Окно в Париж» — 13.30(л), 17.00, 19.00. «Дьявольское ралли–2000» — 15.30, 21.00.

«АВРОРА»: «Самый маленький гном» и др. м/ф (д) — 10.30. «Хон Гиль Дон» (д) — 13.50. «Одиннадцать дней, одиннадцать ночей»*** — 12.00, 15.40, 17.30, 19.20, 21.10. «Ястреб в пустыне» — 11.00, 14.50(л), 16.40, 20.40. «Семь–сорок» — 12.50, 18.40.

«БЕРЕСТЬЕ»: «Тарзан и амазонки» — 14.00, 16.00, 19.40, 21.20. «Выход Дракона» — 12.00(л), 18.00. «Герой–мститель» — 11.30, 15.00, 19.00. «Однажды укушенный» — 13.00, 17.00, 20.40.

«ВИЛЬНЮС»: «Семь–сорок» (кинокомедия, Россия) — 13.10(л). «Голая правда» (кинокомедия, США) — 11.20, 14.30, 18.10, 21.50. «Женщина в пламени»*** — 16.20, 20.00. Видеозал: 13.20, 15.25, 17.30, 19.35, 21.40.

«ДРУЖБА»: «Голая правда» (кинокомедия, США) — 13.00(л), 16.20, 19.50, 21.30. «Вверх тормашками» (кинокомедия) — 18.10. «Эльвира — властительница тьмы» (мистическая кинокомедия) — 14.40. Видеозал: «Кулак ангела» (восточные единоборства) — 14.00. «Нико–5» — 15.30, 18.50. «Пронзить Дракона» (в гл. роли Брюс Ли) — 17.00.

«ПАРТИЗАН»: «Окно в Париж» — 10.00(л), 16.10, 20.10. «На гребне волны» (1,5 с.) — 11.50, 14.00, 18.00, 22.00(н).

«ПОБЕДА»: «Ястреб в пустыне» (боевик, США) — 12.20, 16.20, 18.00, 19.35, 21.10. «Семь–сорок» (кинокомедия) — 10.50, 14.50. Видеозал: «Скалолаз» (в гл. роли С.Сталлоне) — 10.00, 11.45, 13.35, 15.15, 17.05, 18.45, 20.35.

«САЛЮТ»: «На гребне волны» (1,5 с.) — 10.00(л), 14.00, 18.00, 21.50. «Окно в Париж» — 12.10, 16.10, 20.10.

«СОВРЕМЕННИК»: «Тарзан и амазонки» — 14.00(л). «Калигула» (2 с.)**** — 15.30, 18.00, 20.30.

«БЕЛАРУСЬ»: «Одиннадцать дней, одиннадцать ночей»*** — 11.00, 14.30, 16.10, 17.40, 19.10, 21.10. «Иногда они возвращаются» — 12.20, 16.00. «Малыш–каратэ» — 14.10, 17.50. «Школа девственниц»** — 10.50, 19.40. «Привидение»** — 12.30, 20.40.

«КИЕВ»: «Враг мой» (д) — 10.30. «Малыш–каратэ» (США) — 15.00(л), 20.40. «Лучшие из лучших» (спортивный боевик, США) — 17.00. «Эмилия»**** (Франция) — 19.00.

«КОМСОМОЛЕЦ»: «Требуется тигр» (д) — 10.30, 13.30. «Малыш–карате» — 12.00, 17.00, 19.00. «Возвращение в школу ужасов» — 11.40, 15.00, 20.40. «Смышленые девочки»** — 16.20, 18.00. Зал индийского фильма: «Железный кулак» (2 с.) — 14.00, 19.40.

«МИР»: «Тарзан и амазонки» — 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 20.40. «Официант с золотым подносом» — 14.00, 18.00, 20.00. «Война ниндзя»** — 12.00(л), 16.00. Видеозал: «Солдатские бирки» — 14.30, 18.10. «В мертвой петле» — 16.20, 20.10.

«ПИОНЕР»: «По следам Бамбра» и др. м/ф (д) — 10.00. «Кинг–Конг жив» (д) — 15.00. «Хочу в Америку» — 11.20, 20.40. «Иногда они возвращаются» — 13.00, 17.00. «Преступление Антуана» (к/клуб «Профиль») — 19.00. Видеозал: «Хи–Мэн–I» (мультфильм, США) — 10.00. «На прицеле» (боевик, США) — 11.40, 15.10, 18.50. «Любовь и серфинг» — 13.20, 17.00, 20.30.

«РАКЕТА»: «Хочу в Америку» — 14.00(л), 18.00. «Иногда они возвращаются» — 16.10, 20.00.

«РОДИНА»: «Робот–полицейский» (США) — 13.00, 16.30, 20.00. «Иногда они возвращаются» (США) — 14.50, 18.20, 21.40. Видеозал: «Осужденные» — 18.30. «Стой, а то мама будет стрелять» — 20.30.

На тэлеэкранах

Понедельник, 27 сентября

Белорусское телевидение

18.30. Новости Би-би-си. **19.00.** Областные новости (Брест). **19.10.** Открытие Недели Польского телевидения. **19.35.** «Музыка Шопена во дворце Сан-Суси». Фильм-концерт. **19.55.** «Ветер странствий». Телепутешествие. **20.35.** Контакт: адреса, предложения, информация. **20.40.** Колыбельная. **21.00.** Панорама. **21.35.** Под куполом Вселенной. **21.45.** Спортивный телекурьер. **22.05.** «Варшавские голуби». Худ. фильм Польского телевидения. **23.15.** НИКа. **23.30.** Телевизионный Дом кино. **0.45.** Концерт мастеров польской эстрады.

Канал «Останкино»

18.20. «Просто Мария». **19.10.** Эхо недели. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.00.** Новости. **20.40.** «Мелочи жизни». 18-я серия. **21.10.** «Новая студия» представляет: Бомонд. **21.25.** АТВ-брокер. **21.30.** ТВ-галерея. **21.50.** «Я». **21.55.** Выбор 2000. **23.00.** Новости. **23.50.** ТВ-Х. **0.05.** Пресс-экспресс.

Канал «Россия»

19.00, 22.00. Вести. **19.25.** «Свидетель». Худ. фильм (США). **20.20.** Рек-тайм. **20.50.** Экспоцентр представляет. **21.00.** Без ретуши. **22.20.** Автомиг. **22.25.** Звезды говорят. **22.30.** Спортивная карусель. **22.40.** «Ваше право». **22.55.** Спасение 911. **23.50.** Новости популярной музыки.

Санкт-Петербург

19.20, 22.45. Факт. **19.45.** Спорт, спорт, спорт. **20.00.** Конверсия по-американски. **20.35.** 600 секунд. **20.50.** Телемагазин. **20.55.** Стоп-кадр. **21.00.** «Под липой». Премьера телеспектакля. **22.20.** Найденные потомки. **22.40.** Ваш стиль. **23.00.** «Путешествие с Матиссом». Док. фильм.

Вторник, 28 сентября

Белорусское телевидение

8.00. Утро республики. **8.10.** Под куполом Вселенной. **8.25.** «Очаг». Док. фильм. **9.00.** ТВ — школе. Музыка. 4-й класс. Чудесная палитра жизни (отражение жизни народа в музыке). **9.20.** «Варшавские голуби». Худ. фильм. **10.30.** «Леди Гамильтон». Спектакль Гомельского областного драматического театра. **13.05.** «Анне Вески». Фильм-концерт. **13.30.** Новости. **13.40.** Док. фильмы. **14.35.** «Смерть прекрасных косуль». Худ. фильм. **16.05.** «Нов & К»-топ-10. **17.05.** ТВ — школе. Внеклассное чтение. 3-й класс. Артур Вольский — детям. **17.30.** Новости (с сурдопереводом). **17.40.** Неделя Польского телевидения. «Гималайский медвежонок». Телефильм для детей. 1-я и 2-я серии. **18.00.** Фестиваль польской молодежной песни. **18.20.** Телевизионная доска объявлений. **18.30.** Новости Би-би-си. **19.00.** Областные новости (Витебск). **19.10.** Хозяин. Будем ли мы с хлебом? Репортаж из Пуховичского и Логойского районов. **19.55.** «Место». Док. фильм Польского телевидения. **20.10.** Рейтинг. **20.35.** Контакт: адреса, предложения, информация. **20.40.** Колыбельная. **21.00.** Панорама. **21.35.** Под куполом Вселенной. **21.45.** «Лада ОМС» представляет: «Дежурная аптека». **22.15.** Четверть часа перед матчем. «Динамо» (Минск) — «Вердер» (Бремен). **22.30.** «Мелодии под дождем». Праздник в деревне Городилово. **23.25.** НИКа. **23.40.** «Кесарево сечение». Худ. фильм Польского телевидения.

Канал «Останкино»

5.00, 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.00. Новости. **5.20.** Утренняя гимнастика. **5.30.** Утро. **7.45.** Фирма гарантирует. **8.20.** Посмотри, послушай... **8.40.** «Просто Мария». **9.30.** Человек и закон. **10.00.** И.Стравинский. Балет «Петрушка». **10.50.** Пресс-экспресс. **11.20.** «Хождение по мукам». 4-я серия. **14.25.** Деловой вестник. **14.40.** Мир денег Адама Смита. **15.10.** Блокнот. **15.15.** Дело. **15.25.** «Приключения Тедди Ракспина». **15.50.** Компас-сказка. **16.50.** Технодром. **17.25.** СНГ: от раздоров к согласию. **17.50.** Документы и судьбы. **18.00.** Погода. **18.05.** «Просто Мария». **18.55.** Тема. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.40.** Репортаж ни о чем. **20.55.** Футбол. Кубок УЕФА. 1/32 финала. «Айнтрахт» (Франкфурт) — «Динамо» (Москва). **23.25.** На первенстве мира по шахматам. **23.40.** Кино до востребования. **0.10.** Открытый чемпионат России по гольфу. **0.40.** Пресс-экспресс.

Канал «Россия»

7.00, 13.00. Вести. **7.20.** Телевизионная биржа труда. **7.30.** Время деловых людей. **8.00.** Без ретуши. **11.00.** Чемпионат России по бальным танцам. Латино-американская программа. **11.35.** А.В.Сухово-Кобылин. «Смерть Тарелкина». Худ. фильм. 1-я серия. **12.40.** Крестьянский вопрос. **13.25.** «Смерть Тарелкина». 2-я серия. **14.35.** Музыкальная мозаика. **15.20.** Телегазета. **15.25.** Там-там новости. **15.40.** Студия «Рост». **16.10.** Агентство «Кавказ». **16.55.** Хранители истины. «Маленькие петербургские тайны». **17.25.** Хроника национальной политики. **17.45.** Парламентский час. **18.45.** Праздник каждый день. **19.00.** Футбол. Кубок УЕФА. «Локомотив» (Москва) — «Ювентус» (Турин). В перерыве — Вести. **21.05.** «Санта-Барбара». Худ. фильм. **22.00.** Вести. **22.20.** Автомиг. **22.25.** Звезды говорят. **22.30.** Спортивная карусель. **22.40.** Плоды просвещения. **23.25.** Концерт духовой музыки.

Санкт-Петербург

6.30, 14.30, 19.20, 22.55. Факт. **6.45.** Мультфильм. **7.00.** «Ленинградский балет». Концерт. **7.50.** «Под липой». Телеспектакль. **9.10.** «С улыбкой доброй». Телефильм. **9.55.** Открываю для себя Россию. **10.45.** «Фердинанд Великолепный». Музыкальный фильм. **11.45.** Русские в Европе. **13.15.** «Жить, думать, чувствовать, любить». Спектакль. **14.05.** Мультфильмы. **14.40.** «История лошади». Спектакль. **16.05.** Домашний урок. **16.35.** «История лошади». Продолжение спектакля. **17.20.** Мультфильм. **17.30.** Политика. **18.00.** Большой фестиваль. **18.15.** Реформа и власть. **18.45.** «Истории, услышанные из суфлерской будки». **19.45.** Спорт, спорт, спорт. **20.00.** «Китайская ночь». Фильм-танец. **20.35.** 600 секунд. **20.50.** Телемагазин. **20.55.** Стоп-кадр. **21.00.** «На пороге ночи». Премьера многосерийного худ. фильма (США). 1-я и 2-я серии. **21.50.** Блеф-клуб. **22.30.** Лифт-транзит. **22.50.** Ваш стиль. **23.10.** Бенефис М.Кулик и В.Кима. **0.10.** «Держава креста». Док. фильм.

ЗАСНАВАЛЬНІК: Мінскі гарадскі Савет народных дэпутатаў.
Газета выдаецца на рускай і беларускай мовах з лістапада 1990 г.
Выходзіць штодзённа, акрамя суботы і нядзелі.
Індэкс 63931 | Тыраж 40 000 экз. | Падпісана ў свет у 12.10.
Допісы, атрыманыя рэдакцыяй, не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца. Аўтары нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў. Адказнасць за змест аб'яў нясе заказчык.
ДРУКАРНЯ ВЫДАВЕЦТВА «БЕЛАРУСКІ ДОМ ДРУКУ».
ДОБРЫ ВЕЧАР Добрый вечер
В.а. галоўнага рэдактара Анатоль ЗЭКАЎ.
АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г.Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а (2-гі паверх).
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-28-02, сакратарыята — 68-28-04, бухгалтэрыі — 68-29-47, аддзела рэкламы — 68-29-33, 68-29-74
АДДЗЕЛАЎ: палітыкі — 68-29-34, эканомікі — 68-28-22, інфармацыі — 68-29-98, 68-26-93, гарадской гаспадаркі — 68-29-35, культуры — 68-27-34, пісьмаў — 68-29-96, фотакарэспандэнта — 68-27-93. ФАКС — 68-29-74.
Рэклама і прыватныя аб'явы прымаюцца ў рэдакцыі газеты.